

РЕШЕНИЕ

19.10.2023ел

Багай ав.

КАРАР

№ 14

Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Багай авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 02 мартындагы 25-ФЗ номерлы, «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 03 октябрдәге 131-ФЗ номерлы, «Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы» 2013 елның 25 июнендәге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә, Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Багай авыл жирлеге Советы КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Багай авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәне расларга (кушымта).

2. Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Багай авыл жирлеге Советының түбәндәге карарлары үз көчен югалткан дип танырга:

«Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Багай авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәне раслау хакында» 2021 елның 27 декабрдәге 19 номерлы;

«Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Багай авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәне раслау хакында» 2021 елның 27 декабрдәге 19 номерлы Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Багай авыл жирлеге советы карарына үзгәрешләр кертү турында» 2023 елның 13 мартындагы 6 номерлы.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында, <http://pravo.tatarstan.ru/> һәм Багай авыл жирлегенең мәгълүмат стендларында бастырырга һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Багай авыл жирлегенең рәсми сайтында урнаштырырга.

4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үз җаваплылыгымда калдырам.

Совет Рәисе,
Татарстан Республикасы
Кайбыч муниципаль районы
Багай авыл жирлеге башлыгы

Р.Ф.Кузнецова

Татарстан Республикасы
Кайбыч муниципаль районы
Багай авыл жирлеген Советының
2023 елның "19" октябрьдә
14 номерлы карарына кушымта

Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Багай авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Багай авыл жирлегендә (алга таба Жирлек) муниципаль хезмәт Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 02 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, 2013 елның 25 июнендәге 50-ТРЗ номерлы муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Законы, шулай ук Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Багай авыл жирлегендә Уставы (алга таба - Жирлек Уставы) нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.2. Жирлектә муниципаль хезмәтнең төп принциплары муниципаль хезмәт турындагы законнар нигезендә билгеләнә.

1.3. Муниципаль хезмәткәрләргә «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган үзенчәлекләр белән хезмәт законнарының гамәлдә булуы кагыла.

1.4. Муниципаль хезмәт - хезмәт шартнамәсе (контракты) төзү юлы белән биләнә торган муниципаль хезмәт вазыйфаларында даими нигездә гамәлгә ашырыла торган гражданның һөнәри эшчәнлегенә.

1.5. Россия Федерациясе муниципаль хезмәткә һәм дәүләт граждан хезмәткә арасындагы үзара бәйләнеш түбәндәге юллар белән тәмин ителә:

1.5.1. муниципаль хезмәт вазыйфаларын һәм дәүләт граждан хезмәткә вазыйфаларын биләү өчен төп квалификация таләпләренә бердәмлеге;

1.5.2. муниципаль хезмәт һәм дәүләт граждан хезмәткә узганда чикләүләрнең һәм бурычларның бердәмлеге;

1.5.3. муниципаль һәм граждан хезмәткә өчен кадрлар әзерләүгә һәм өстәмә һөнәри белем алуга таләпләр бердәмлеге;

1.5.4. дәүләт граждан хезмәткә стажын исәпләгәндә муниципаль хезмәт стажын исәпкә алуны һәм муниципаль хезмәт стажын исәпләгәндә дәүләт граждан хезмәткә стажын исәпкә алу;

1.5.5. муниципаль хезмәткәрләргә һәм дәүләт граждан хезмәткәрләренә хезмәт өчен түләүнең төп шартлары һәм социаль гарантияләр нисбәте;

1.5.6. муниципаль хезмәт узган гражданның һәм дәүләт граждан хезмәткә узган гражданның, шулай ук туендыручысын югалткан очракта, аларның гаилә әгъзаларын дәүләт пенсия белән тәмин итүнең төп шартлары нисбәте.

2. Муниципаль хезмэт вазыйфалары

2.1. Муниципаль хезмэт вазыйфасы - муниципаль вазыйфа биләүче затның жирле үзидарә органы вәкаләтләрен үтәвен тәэмин итү бурычларын билгеләнгән даирәдә билгеләүче жирлек Уставы нигезендә төзелә торган жирле үзидарә органындагы вазыйфасы.

2.2. Муниципаль хезмэт вазыйфалары түбәндәге төркемнәргә бүленә:

- 1) муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары;
- 2) муниципаль хезмәтнең төп вазыйфалары;
- 3) муниципаль хезмәтнең әйдәүче вазыйфалары;
- 4) муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфалары;
- 5) муниципаль хезмәтнең кече вазыйфалары.

2.3. Муниципаль хезмэт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының мөнәсәбәте муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфаларына һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларына квалификация таләпләрен исәпкә алып, Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.

2.4. Муниципаль хезмэт вазыйфасын биләү өчен һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмэт яисә белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча эш стажына, вазыйфаи бурычларны башкару өчен кирәкле белемнәргә һәм күнекмәләргә, шулай ук яллаучы (эш бирүче) вәкиленең тиешле карары булганда - белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләренә туры килү таләп ителә:

муниципаль хезмәтнең югары муниципаль вазыйфалары буенча - югары белем һәм муниципаль хезмэт стажы кимендә ике ел яисә белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча кимендә дүрт ел эш стажы;

Муниципаль хезмэт стажын билгеләгәндә шулай ук дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында һәм аларга тиңләштерелгән хәрби хезмэт вазыйфаларында һәм федераль дәүләт хезмәте вазыйфаларында эш стажы исәпкә алына.

Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе муниципаль хезмэт вазыйфасын биләү өчен кирәкле белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләре каралган булса, белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча эш стажын исәпләгәндә, әлегә белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча эш стажына шушы белгечлек буенча эш чорлары, әлегә юнәлеш буенча граждан (муниципаль хезмәткәрләргә) мәгариф турында һәм (яисә) әлегә белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча квалификация турында документ алганнан соң эзерлек чорлары кертелә.

Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләре каралмаган очракта, күрсәтелгән стажга белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча эш стажын исәпләгәндә муниципаль хезмэт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле белем һәм күнекмәләр алган гражданның (муниципаль хезмәткәрнең) эш чорлары кертелә, ул муниципаль хезмэт вазыйфасын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килә торган дәрәжәдәге һөнәри белем турында документ алганнан соң кертелә.

Профессиональ белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмэт стажына яисә муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләү өчен кирәкле белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча эш стажына карата квалификация таләпләре муниципаль хезмэт вазыйфаларын классификацияләү нигезендә Россия Федерациясе субъекты законы

белән билгеләнә торган муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен типлаштырылган квалификация таләпләре нигезендә муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә. Вазыйфай бурычларны үтәү өчен кирәкле белемнәргә һәм күнекмәләргә карата квалификация таләпләре, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлегә өлкәсенә һәм төренә карап, аның вазыйфай инструкциясе белән билгеләнә. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай инструкциясендә шулай ук белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләре дә каралырга мөмкин.

Бик яхшы билгеләренә генә белгеч яисә магистр дипломы булган затлар өчен диплом бирелгән көннән алып өч ел эчендә муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажына карата квалификация таләпләре муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча кимендә ярты ел эш стажына яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажына карата квалификация таләпләре билгеләнә.

3. Муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннар бирү һәм муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчәргәндә һәм муниципаль хезмәттән киткәндә аларны саклап калу тәртибе

3.1. Класс чины Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Башлыгы бирә.

3.2. Класслы чиннар муниципаль хезмәткәрләргә, муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы нигезендә, алдагы класслы чинда билгеләнгән дәвамлылыкны исәпкә алып, эзлекле рәвештә бирелә.

3.3. Класс чины беренче яки чираттагы булырга мөмкин.

3.4. Билгеле бер төркем муниципаль хезмәт вазыйфасына беренче тапкыр билгеләнүче муниципаль хезмәткәрләргә 3 нче класслы чин бирелә.

Федераль дәүләт граждан хезмәте класслы чины, дипломатик рангы, хәрби яисә махсус исеме, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чины, муниципаль хезмәтнең квалификация разряды булган граждан муниципаль хезмәткә кергәндә, беренче класслы чин аңа муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә биләгән вазыйфасы нигезендә бирелә.

Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү максатларында муниципаль хезмәтнең квалификация разрядлары һәм класс чиннарының билгеләнгән нисбәте, Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары һәм федераль дәүләт граждан хезмәте, Россия Федерациясенең башка субъекты дәүләт граждан хезмәте класслы чиннары нисбәте, шулай ук федераль дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиннарының, дипломатик рангларның, хәрби һәм махсус исемнәрнең нисбәте кулланыла.

Муниципаль хезмәткәргә чираттагы класслы чин бирелгәндә федераль дәүләт граждан хезмәтенең тиешле класслы чинында, дипломатик рангта, хәрби яки махсус званиедә, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чинында, муниципаль хезмәтнең

квалификация разрядында булу дэвамлылыгы исэпкэ алына.

3.5. Беренче класслы чин муниципаль хезмэткэргэ сынау уңышлы тэмамланганнан соң бирелэ, э сынау билгелэнмэгэн булса, муниципаль хезмэткэр муниципаль хезмэт вазыйфасына билгелэнгәннән соң өч айдан да иртэрэк булмаган вакытта бирелэ.

3.6. 2 һәм 3 класслы муниципаль хезмэт секретареның һәм референтының класслы чиннарында булуның минималь сроклары бер елны, муниципаль хезмэт киңәшчесе һәм 2 һәм 3 нче сыйныф киңәшчесе - ике елны, 2 һәм 3 нче сыйныфларның чин муниципаль киңәшчесе - бер елны тәшкит итэ.

1 класслы секретарьның, референтның, муниципаль хезмэт киңәшчесенен, муниципаль киңәшченен һәм чин муниципаль киңәшченен класслы чиннарында булу сроклары билгеләнми. Күрсәтелгән муниципаль хезмэткэрлэрнең класслы чиннарын арттыру аларны тиешле төркем муниципаль хезмәтенен югарырак вазыйфаларына күчергәндә генә мөмкин.

3.7. Класслы чинда булу вакыты аны биргән көннән исәпләнэ.

3.7.1. Класс чинын бирү көне дип класслы чин бирү турында карар кабул итү көне санала. Квалификация имтиханы нәтижеләре буенча класс чини бирелгән очракта, квалификацияле имтихан бирү көне муниципаль хезмэткэрлэргә квалификация имтиханын бирү көне санала.

3.8. Чираттагы класслы чин муниципаль хезмэткэргэ муниципаль хезмэт узу өчен билгелэнгән срок тэмамланганнан соң, муниципаль хезмэткэрлэргэ үзенен хезмэт бурычларын тиешенчә үтәгәндә һәм муниципаль хезмэткэргэ бирелгән класслы чинга караганда тигез яисә югарырак дәрәжәдәге муниципаль хезмэт вазыйфасын биләгән очракта бирелэ.

Чираттагы класс чини дисциплинар түләтүлэр булган муниципаль хезмэткэрлэргә, шулай ук хезмэт тикшерүе уздырыла яисә жинаять эше кузгатылган муниципаль хезмэткэрлэргә бирелми.

3.9. Муниципаль хезмәттә махсус аерымлыклар өчен бүләкләү чарасы сыйфатында муниципаль хезмэткэргэ класслы чин бирелергә мөмкин:

1) класс чинында булу срогы тэмамланганчыга кадэр, эмма элек бирелгән класс чинында алты айдан да иртэрэк булмаган вакытта, - бу төркемгә муниципаль хезмэт вазыйфаларына туры килэ торган чираттагы класс чиныннан югары булмаган вакытта;

2) биләгән вазыйфасы керэ торган муниципаль хезмэт вазыйфалары төркеме чикләрендэ класслы чиннарның эзлеклелеген сакламыйча гына бер баскычка югарырак, - 1 нче класслы - 3 нче класслы чини булган муниципаль хезмэткэргә, ләкин 3.5 пунктында муниципаль хезмэт узу өчен билгелэнгән срок тэмамланганнан да иртэрэк түгел.

3.10. Муниципаль хезмэткэрне вазыйфаларның элеккеге төркеме чикләрендэ муниципаль хезмәтнең югарырак вазыйфасына билгеләгәндә, аның узган класслы чинда булу срогы тэмамланган очракта, аңа чираттагы класслы чин бирелергә мөмкин.

Муниципаль хезмэт вазыйфаларының югары төркеменэ караган муниципаль хезмэткэр муниципаль хезмэт вазыйфасына билгелэнгәндә, эгэр бу класслы чин муниципаль хезмэткэр булган класслы чиннан югарырак булсаэлек биләгән хезмэткэргә караганда, күрсәтелгән хезмэткэргә муниципаль хезмэт вазыйфаларының элгеге төркеме өчен беренче булып торучы класслы чин бирелэ.

Күрсәтелгән очракта класс чины эзлеклелекне сакламыйча һәм алдагы класс чинында булу вакытын исәпкә алмыйча бирелә.

3.11. Муниципаль хезмәтнең төп, әйдәүче, өлкән, кече вазыйфалары вәкаләтләр срогын чикләмичә биләүче муниципаль хезмәткәрләргә класс чиннары алар тарафыннан квалификация имтиханын тапшырганнан соң бирелә.

Муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары вәкаләтләрен чикләмичә биләүче муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннар, әгәр әлеге хезмәткәрләрнең квалификация имтиханын бирү турындагы карары жирле үзидарә органы житәкчесе тарафыннан кабул ителгән булса, квалификация имтиханын тапшырганнан соң бирелә.

Квалификация имтиханы дәүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан квалификация имтиханын тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

3.12. Муниципаль хезмәткәргә класс чинын бирү турында тәкъдимнәр кертү тәртибе һәм аңа кушып бирелә торган документлар исемлеге муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

3.13. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турындагы карар, 3 өлешнең 3.7 пунктының икенче абзацында күрсәтелгән очрактардан тыш, бер айдан да соңга калмыйча кабул ителергә тиеш:

- 1) квалификация имтиханын уздырган көннән;
- 2) барлык кирәкле документлар белән класс чинын жирле үзидарәнең органына яисә вазыйфаи затына бирү турында тапшырылган көннән алып - квалификация имтиханыннан башка класс чины бирелгәндә.

3.14. Муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчәргәндә, шулай ук муниципаль хезмәттән азат ителгәндә муниципаль хезмәткәргә бирелгән класс чины саклана. Муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына билгеләнгәндә, аңа бирелгән класслы чин чираттагы класслы чин билгеләнгән тәртиптә бирелгәнче саклана.

3.15. Муниципаль хезмәткәргә класс чинын бирү турындагы белешмәләр муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшенә һәм хезмәт кенәгәсенә (булган очракта) кертелә. Класс чинын муниципаль хезмәткәргә бирү турындагы мәгълүмат шулай ук аның хезмәт эшчәнлегә турындагы белешмәләргә кертелә.

3.16. Бирелгән класслы чин муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасыннан азат ителгәндә һәм муниципаль хезмәттән (шул исәптән пенсиягә чыкканнан) азат ителгәндә, шулай ук муниципаль хезмәткә яңадан кәргәндә муниципаль хезмәткәрләрне саклап кала.

3.17. Муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына билгеләнгәндә, аңа бирелгән класслы чин чираттагы класслы чин билгеләнгән тәртиптә бирелгәнче саклана.

3.18. Бирелгән класслы чинны бетерү суд карары буенча федераль законнар нигезендә мөмкин.

4. Муниципаль хезмәткәрнең хокукый хәле

4.1. Муниципаль хезмәткәр федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә башкаручы граждан, жирле бюджет акчалары исәбеннән түләнә торган акчалата карап торган муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаларны үтәүче граждан булып тора.

4.2. Техник тээмин итү вазыйфаларын башкаручы затлар муниципаль хезмэт вазыйфаларын башкармый һәм муниципаль хезмэткэрләр булып тормый.

4.3. Муниципаль хезмэткэр түбәндәгеләргә хокуклы:

1) аның муниципаль хезмэтнең биләгән вазыйфасы буенча хокукларын һәм бурычларын билгеләүче документлар, вазыйфаи бурычларын үтәүнең сыйфатын бәяләү критерийлары һәм хезмэт буенча алга китү шартлары белән танышу;

2) вазыйфаи бурычларны башкару өчен кирәкле оештыру-техник шартларны тээмин итү;

3) хезмэт өчен түләү һәм хезмэт законнары, муниципаль хезмэт турындагы законнар һәм хезмэт шартнамәсе (контракт) нигезендә башка түләүләр;

4) эш (хезмэт) вақытының нормаль дэвамлылыгын билгеләү, ял көннәрен һәм эш көне булмаган бәйрәм көннәрен бирү, шулай ук еллык түләүле отпускны тээмин итә торган ял;

5) билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле мәгълүматны һәм материалларны алу, шулай ук жирле үзидарә органы эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр кертүгә;

6) муниципаль хезмэтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурста үз инициативасы белән катнашу;

7) муниципаль хокукый акт нигезендә жирле бюджет акчалары исәбеннән өстәмә һөнәри белем алу;

8) үзенә шәхси мәгълүматларын яклау;

9) үз эшенең барлык материаллары, һөнәри эшчәнлекләре турында бәяләмәләр һәм аларны шәхси эшенә керткәнче башка документлар белән танышу, шулай ук аның язма аңлатмаларын шәхси эшенә беркетеп кую;

10) һөнәри берлекләр төзү хокукын да керттеп, үз хокукларын, социаль-икътисадый һәм һөнәри мәнфәгатьләрен яклау өчен берләшү;

11) аларны бозуларына карата судка шикаять белдерүне дә керттеп, хезмэт законнары нигезендә индивидуаль хезмэт бәхәсләрен карау, муниципаль хезмәттә үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау;

12) Россия Федерациясе законнары нигезендә пенсия белән тээмин итү.

4.4. Муниципаль хезмэткэр, жирлек башкарма комитеты житәкчесенә алдан хәбәр итеп, мәнфәгатьләр конфликтына китермәсә һәм «Муниципаль хезмэт турында» Федераль законда башкасы каралмаса, башка түләүле эшне башкарырга хокуклы.

4.5. Муниципаль хезмэткэр бурычлары:

1) Россия Федерациясе Конституциясен, федераль конституциячел законнарны, федераль законнарны, Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукый актларын, Жирлекләр Уставын һәм башка муниципаль хокукый актларны үтәргә һәм аларның үтәлешен тээмин итәргә;

2) вазыйфаи инструкция нигезендә вазыйфаи бурычларны башкарырга;

3) вазыйфаи бурычларын үтәгәндә расага, милләтенә, теленә, дингә һәм башка шартларга бәйсез рәвештә кеше һәм гражданның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

4) жирле үзидарә органында билгеләнгән эчке хезмэт тәртибе, вазыйфаи

инструкция кагыйдэлэрен, хезмэт мэгълүматы белән эшләү тәртибен үтәргә;

5) вазыйфай бурычларны тиешенчә үтәү өчен кирәкле квалификация дәрәжәсен сакларга;

6) дәүләт серен һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләренә, шулай ук вазыйфай бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә мэгълүм булган белешмәләренә, шул исәптән гражданнарның шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышлы яисә аларның намусына һәм абруена кагылышлы белешмәләренә фаш итмәскә;

7) дәүләт һәм муниципаль мөлкәтне, шул исәптән аңа вазыйфай бурычларны башкару өчен бирелгән мөлкәтне сакларга;

8) үзе һәм гаилә әгъзалары турында Россия Федерациясе законнарында каралган белешмәләренә билгеләнгән тәртиптә тапшырырга;

9) язма рәвештә Россия Федерациясе гражданлыгын туктату турында карар үтәтү комитеты житәкчесенә йә чит ил гражданлыгын (подданствосын) Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгын (подданствосын) хәбәр итәргә, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы, муниципаль хезмәткәргә бу турыда билгеле булган көнне, әмма Россия Федерациясе гражданлыгы йә чит ил гражданлыгы (подданствосы) туктатылган көннән алып биш эш көненнән дә соңга калмыйча, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

9.1) язма рәвештә чит дәүләт гражданлыгы (подданствосы) алу турында Жирлек башкарма комитеты житәкчесенә йә чит дәүләт территориясендә гражданның даими яшәү хокукын раслый торган, бу хакта муниципаль хезмәткәргә билгеле булган көнне, әмма чит дәүләт гражданлыгы (подданствосы) алынган көннән алып биш эш көненнән дә соңга калмыйча яисә чит дәүләт территориясендә гражданның даими яшәү хокукын раслый торган башка документ алган көннән соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр итәргә;

10) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмэт турында» Федераль закон, башка федераль законнар һәм әлегә Нигезләмә белән билгеләнгән чикләүләренә, йөкләмәләренә үтәүне, тыюларны бозмаска;

11) Жирлек башкарма комитеты житәкчесенә, прокуратура органнарына яисә башка дәүләт органнарына коррупциячел хокук бозуларны кылуга этәрү максатларында аңа нинди дә булса затларның мөрәжәгать итүенә барлык очраклары турында хәбәр итәргә;

12) Башкарма комитет житәкчесенә вазыйфай бурычларын үтәгәндә мәнфәгатьләр конфликтына китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы турында хәбәр итәргә һәм мондый конфликтны булдырмау чараларын күрергә;

4.6. Муниципаль хезмәткәр үзенә бирелгән хокуксыз йөкләмәне үтәргә хокуксыз. Тиешле житәкчедән муниципаль хезмәткәр фикеренчә, хокуксыз булган йөкләмәне алганда, муниципаль хезмәткәр, йөкләмә биргән житәкчегә, Россия Федерациясенә федераль законнары һәм башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары нигезләмәләре күрсәтелеп, әлегә йөкләмәне үтәгәндә бозылырга мөмкин булган муниципаль хокукый актлар нигезләмәләрен күрсәтеп, әлегә йөкләмәнең хокуксызлыгын нигезләүне язма рәвештә тапшырырга тиеш. Әлегә йөкләмәне житәкче язма рәвештә раслаган очракта, муниципаль хезмәткәр аны үтәүдән баш

тартырга тиеш. Муниципаль хезмәткәрнең хокуксыз йөкләмәсен үтәгән һәм әлеге йөкләмәне биргән очракта, житәкче Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплы була.

4.7. Эгәр муниципаль хезмәткәр кыйммәтле кәгазьләргә, акцияләргә (оешмаларның устав (тупланма) капиталларында катнашу өлешләренә, пайларына) ия булса, ул мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау максатларында аңа карый торган кыйммәтле кәгазьләренә, акцияләренә (оешмаларның устав (тупланма) капиталларында катнашу өлешен, пайларын) Россия Федерациясе законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш.

5. Муниципаль хезмәт белән бәйлә чикләүләр

5.1. Граждан муниципаль хезмәткә алына алмый, ә муниципаль хезмәткәр түбәндәге очракларда муниципаль хезмәттә була алмый:

1) аны закон көченә кәргән суд карары белән хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалануга сәләте чикләнгән дип тану;

2) аны муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфай бурычларны башкару мөмкинлеген юкка чыгара торган жәзага хөкем итү, закон көченә кәргән суд карары буенча;

3) дәүләт һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкит иткән белешмәләргә рөхсәтне рәсмиләштерү процедурасын узудан баш тарту, эгәр граждан дәгъва кыла торган муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча яисә муниципаль хезмәткәр биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфай бурычларны үтәү мондый мәгълүматлардан файдалану белән бәйлә булса;

4) муниципаль хезмәткә керүгә яисә аны узуга медицина оешмасының бәяләмәсе белән расланган авыруы булу. Диспансерлаштыру узу тәртибе, мондый авырулар исемлегә һәм медицина учреждениесе бәяләмәсенә рәвешә Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнә;

5) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турыдан-туры буйсыну яисә әлеге вазыйфай затка контрольлек итүгә бәйлә булса, жирле администрацияне житәкләүче муниципаль берәмлек башлыгы белән (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, бертуганнар, апа-сеңелләр, шулай ук абыйлар, ата-аналар, тормыш иптәше балалары һәм ата-аналары), яисә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турыдан-туры буйсынучанлык яисә аларның берсе контроле белән бәйлә булса, жирле администрация башлыгы белән.

6) чит ил гражданының муниципаль хезмәттә булырга хокукы булган Россия Федерациясе гражданлыгы йә чит ил гражданлыгы (подданствосы) туктатылса;

7) эгәр Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә башкасы каралмаган булса, чит дәүләт гражданлыгы (подданствосы) яисә чит ил территориясендә гражданның даими яшәү хокукын раслый торган башка документ булу;

8) муниципаль хезмәткә кәргәндә ялган документлар яисә ялган белешмәләр бирү;

9) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль законда, «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда каралган белешмәләренә тапшырмау яисә муниципаль хезмәткә

кергәндә белә торып дәрәс булмаган яисә тулы булмаган белешмәләр тапшыру;

9.1) әлегә Нигезләмәнең 23.8 статьясында каралган белешмәләренә тапшырмау;

10) Чакырылыш буенча аны хәрби хезмәт узмаган дип тану, шул законлы нигезләргә ия булмыйча (контракт буенча хәрби хезмәт узган граждандан гайрә) - Россия Федерациясенә тиешле субъектының чакырылыш комиссиясенә күрсәтелгән бәяләмәгә шикаят бирү өчен билгеләнгән срок тәмамланган көннән алып 10 ел эчендә, ә күрсәтелгән бәяләмә һәм (яисә) Россия Федерациясенә тиешле субъектының чакырылыш комиссиясе карарына карата гражданның күрсәтелгән бәяләмәсенә карата шикаят белдерелгән булса, - суд карары законлы көченә кергән көннән алып 10 ел эчендә гражданның күрсәтелгән бәяләмә буенча Россия Федерациясе субъектының тиешле комиссиясе карарына шикаят белдерелмәгән.

11) аның чит ил агенты статусын сатып алуы.

5.1.1. Гражданин Жирлек ревизия комиссиясе рәисе, рәис урынбасары һәм аудиторы вазыйфасына билгеләп куела алмый, ә муниципаль хезмәткәр тиешле жирлек территориясендә урнашкан жирлек Башкарма комитеты житәкчесе, суд һәм хокук саклау органнары житәкчеләре (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, бертуганнар, апа-сеңелләр, шулай ук бертуганнар, апа-сеңелләр, балаларның ата-аналары, балалары) белән ревизия комиссиясе рәисе, рәис урынбасары һәм аудиторы вазыйфасын башкара алмый.

5.2. Гражданин муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә - 65 яшь тулганнан соң муниципаль хезмәткә кабул ителә алмый.

5.3. Жирле үзидарә органы житәкчесе булган муниципаль хезмәткәр, мәнфәгатьләр конфликтын төшереп калдыру максатларында күрсәтелгән муниципаль хезмәткәр урынбасары әлегә жирле үзидарә органының сайланулы профсоюз органында алар тарафыннан тиешле вазыйфаны биләү чорында муниципаль хезмәткәрләр мәнфәгатьләрен тәкъдим итә алмый.

6. Муниципаль хезмәт белән бәйлә тыюлар

6.1. Муниципаль хезмәт узуга бәйлә рәвештә муниципаль хезмәткәргә түбәндәгеләр тыела:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын түбәндәге очракларда биләргә:

а) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфасына йә Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфасына сайлау яисә билгеләп кую, шулай ук дәүләт хезмәте вазыйфасына билгеләнгән очракта;

б) муниципаль вазыйфага сайлану яисә билгеләп кую;

в) һөнәри берлек органында түләүле сайланулы вазыйфага сайлану, шул исәптән жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органында;

2) түбәндәге очраклардан тыш, коммерция яисә коммерциягә карамаган оешма идарәсендә катнашырга:

а) сәяси партия белән идарә итүдә түләүсез нигездә, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан съездда (конференциядә) яисә башка ижтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез мөлкәт

милекчеләре ширкәтләренең гомуми җыелышында катнашу;

б) коммерциягә карамаган оешма идарәсендә (сәяси партия идарәсендә катнашудан тыш, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында төзелгән беренчел һөнәр берлеге оешмасының сайланулы органы тарафыннан башка ижтимагый оешма, торақ, торақ-төзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми җыелышында катнашу, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 16.1 статьясында билгеләнгән тәртиптә алынган яллаучы вәкиле рәхсәте белән;

в) Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре советында, муниципаль берәмлекләрнең башка берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында Жирлек Советы мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тапшыру;

г) Жирлек исеменнән оешманы гамәлгә куючы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә жирлекнең идарә органнарында һәм Ревизия комиссиясендә, гамәлгә куючы (акционер) булган оешманың идарә итү органнарында һәм ревизия комиссиясендә жирлек мәнфәгатьләрен бушлай тәкъдим итәргә;

д) федераль законнарда каралган башка очрақлар;

3) эшмәкәрлек эшчәнлегә белән шәхсән яки ышанычлы затлар аша шөгыйльләнергә;

4) әгәр федераль законнарда башкасы каралмаган булса, жирле үзидарә органында ул муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән йә турыдан-туры аңа буйсынган яисә аның контроле булган өченче зат эшләре буенча ышанычлы яисә вәкил булырга;

5) вазыйфаи урыны белән бәйле яисә вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә физик һәм юридик затлардан бүләкләүләр (бүләкләр, акчалата бүләкләр, ссудалар, хезмәтләр, күнел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары өчен түләү һәм башка бүләкләү) алырга.

Беркетмә чараларына, хезмәт командировкаларына һәм башка рәсми чараларга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрләргә алынган бүләкләр муниципаль милек дип таныла һәм муниципаль хезмәткәрләргә акт буенча жирле үзидарә органына тапшырыла, моңа Россия Федерациясе Граждан кодексында билгеләнгән очрақлар керми. Беркетмә чарасына, хезмәт командировкасына яисә башка рәсми чарага бәйле рәвештә алган бүләкне тапшырган муниципаль хезмәткәр аны Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә сатып алырга мөмкин;

6) физик һәм юридик затлар акчалары исәбеннән командировкаларга чыгарга, моңа жирле үзидарә органы шартнамәсе буенча, шулай ук чит дәүләтләрнең дәүләт хақимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары, халыкара һәм чит ил коммерциягә карамаган оешмалары белән үзара нигездә башкарыла торган командировкаларга керми;

7) вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле булмаган максатларда матди-техник, финанс һәм башка тәэмин итү чараларын, башка муниципаль мөлкәтне файдалану;

8) муниципаль хезмәт белән бәйле булмаган максатларда конфиденциаль характердагы мәгълүматларга яисә вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә аңа мәгълүм булган хезмәт мәгълүматына федераль законнар нигезендә кертелгән белешмәләрне фаш итәргә яисә кулланырга;

9) эгәр бу аның вазыйфай бурычларына кермәсә, жирле үзидарә органы, аларның житәкчеләре эшчәнлегенә карата ачыктан-ачык әйтәлмәләр, фикерләр һәм бәяләүләр, шул исәптән массакуләм мәгълүмат чараларында, аларны кертү;

10) Күрсәтелгән оешмалар һәм берләшмәләр белән хезмәттәшлек итү аның вазыйфай бурычларына керсә, бүләкләүләр Жирлек башлыгының язма рәхсәтеннән башка, чит дәүләтләрнең, халыкара оешмаларның, шулай ук сәяси партияләрнең, башка ижтимагый берләшмәләрнең һәм дини берләшмәләрнең мактаулы һәм махсус исемнәрен (фәнни берләшмәләрдән тыш) кабул итәргә;

11) сайлау алды агитациясә өчен, шулай ук референдум мәсьәләләре буенча агитация алып бару өчен вазыйфай нигезләмәнең өстенлекләреннән файдалану;

12) сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр мәнфәгатьләрендә үз вазыйфай хәленнән файдаланырга, шулай ук күрсәтелгән берләшмәләргә муниципаль хезмәткәр буларак гавами рәвештә мөнәсәбәт белдерергә;

13) жирле үзидарә органнарында, башка муниципаль органнарда сәяси партияләрнең, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләрнең (һөнәри берлекләрдән, шулай ук ижтимагый үзешчән эшчәнлекнең ветераннар һәм башка органнарыннан тыш) структураларын төзәргә яисә күрсәтелгән структуралар төзәргә ярдәм итәргә;

14) хезмәт бәхәсен жайга салу максатларында вазыйфай бурычларны үтәүне туктатырга;

15) Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясә законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительләр яисә күзәтү советлары, коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган чит ил оешмалары һәм Россия Федерациясә территориясендә аларның структур бүлекчәләре составына керергә;

16) Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясә законнарында башкасы каралмаган булса, бары тик чит дәүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары исәбеннән финанслана торган түләүле эшчәнлек башкарма комитеты житәкчесә язмача рәхсәттән башка шөгыйльләнергә.

6.2. Граждан муниципаль хезмәттән эштән чыгарылганнан соң, вазыйфай бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә аңа мәгълүм булган конфиденциаль характердагы белешмәләрне яисә хезмәт мәгълүматын оешма яисә физик затлар мәнфәгатьләрендә фаш итәргә яисә кулланырга хокуклы түгел.

6.3. Муниципаль хезмәт вазыйфасын Россия Федерациясә норматив хокукый актларында билгеләнгән вазыйфалар исемлегенә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче граждан муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң ике ел дәвамында хезмәт шартнамәсә шартларында федераль законнарда каралган очрактарда оешманың гражданлык-хокукый шартнамәсә шартларында эшне биләргә һәм (яисә) үтәргә хокуксыз, эгәр муниципаль (административ) идарәнең аерым функцияләре муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай (хезмәт) бурычларына кергән булса, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм Россия Федерациясә норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча тиешле комиссия ризалыгыннан башка, әлегә оешмада гражданлык-хокукый шартнамә шартларында эш башкарырга хокуклы түгел.

7. Муниципаль хезмәттә мәнфәгатьләр конфликттын жайлау

7.1. Мәнфәгатьләр конфликтты дигәндә, биләгән вазыйфаны биләүче затның мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау һәм жайга салу буенча чаралар күрү бурычын күздә тоткан, аның вазыйфаи (хезмәттәге) бурычларын тиешенчә, объектив һәм бертуктаусыз үтәвенә йогынты ясый яисә йогынты ясый ала торган вазгыять аңлашыла.

7.2. Шәхси кызыксыну дигәндә керемнәрне акча, башка мөлкәт рәвешендә, шул исәптән мөлкәти хокуklar, мөлкәти характердагы хезмәт күрсәтүләр, башкарылган эшләр нәтижәләре яки Нигезләмәнең 7.1 п.пунктында күрсәтелгән зат тарафыннан, һәм (яисә) аның белән якин мөнәсәбәттә торучы затлар (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, бертуганнар, апа-сеңелләр, апа-сеңелләр, ата-аналар, ата-аналар, балаларының балалары), гражданнар яки оешмалар, алар белән Нигезләмәнең 7.1.п.күрсәтелгән зат һәм (яисә) аның белән якин мөнәсәбәттә торучы затлар (яисә) корпоратив яисә якин мөнәсәбәтләргә бәйлә затлар алу мөмкинлегә аңлашыла.

7.3. Муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликттына китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы барлыкка килү турында билгеле булган Жирлек Башкарма комитеты житәкчесе, шушы муниципаль хезмәткәрне биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасыннан читләштерүгә кадәр, аның артыннан муниципаль хезмәт вазыйфасыннан читләштерү чорына кадәр, мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау яисә жайга салу чараларын күрергә тиеш.

7.4. Муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан хезмәт тәртибенең гомуми принципларын үтәүне тәмин итү һәм жирле үзидарә органында мәнфәгатьләр конфликттын жайга салу өчен комиссия төзелгән.

Комиссия жирле үзидарә органының даими хокукий акты нигезендә төзелә. Күрсәтелгән акт белән Комиссиянең санлы һәм шәхси составы, аның эш сроклары һәм тәртибе билгеләнә.

Комиссия составына яллаучы (эш бирүче) һәм (яисә) ул вәкаләт биргән муниципаль хезмәткәрләр вәкиле, шулай ук муниципаль хезмәт белән бәйлә мәсьәләләр буенча бәйсез эксперт-белгечләр сыйфатында персонал белешмәләр күрсәтмичә чакырыла торган фәнни һәм мәгариф һәм (яисә) башка оешмалар вәкиле керә. Бәйсез экспертлар саны комиссия эгъзаларының гомуми саныннан кимендә дүрттән берен тәшкил итәргә тиеш.

Комиссия составы Комиссия кабул иткән карарларга йогынты ясый алырлык мәнфәгатьләр конфликтлары барлыкка килү мөмкинлеген юкка чыгарырлык итеп формалаштырыла.

7.5. Мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау яисә жайга салу мәнфәгатьләр конфликтты ягы булып торучы муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи яисә хезмәт урыны үзгәрүдә билгеләнгән тәртиптә һәм (яисә) аның мәнфәгатьләр конфликтты килеп чыгуга сәбәпче булган вазыйфаи (хезмәт) бурычларын үтәүдән читләштерелгәнче үк торырга мөмкин.

7.6. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче зат, кыйммәтле кәгазьләр (оешмаларның устав (тупланма) капиталларындагы катнашу өлешләре, пайлары) мәнфәгатьләр конфликттына китергән яисә китерергә мөмкин булган очракта,

күрсәтелгән зат үзенә караган кыйммәтле кәгазьләренә (оешмаларның устав (тупланма) капиталларындагы катнашу өлешләре, пайлар) Россия Федерациясә граждан законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш.

7.7. Мәнфәгатьләр конфликты ягы булган муниципаль хезмәткәрнен мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу чаралары муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән, федераль законнарда билгеләнгән очрақлардан тыш, эштән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

7.8. Үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтына китерә торган яисә китерергә мөмкин шәхси кызыксынуы барлыкка килү турында билгеле булган яллаучының вәкиле булган муниципаль хезмәткәрнең житешсезлеге, яллаучының вәкиле булган муниципаль хезмәткәрне, федераль законнарда билгеләнгән очрақлардан тыш, муниципаль хезмәттән эштән азат итүне таләп итә торган хокук бозу булып тора.

7.9. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт тәртибенә таләпләр:

1. Муниципаль хезмәткәр бурычлары:

1) вазыйфаи бурычларны намус белән, югары һөнәри дәрәжәдә башкарыу;
2) барлык физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга тигез, өзлексез мөнәсәбәт тәмин итәргә, нинди дә булса ижтимагый яисә дини берләшмәләргә, һөнәри яисә социаль төркемнәргә, гражданнарга һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, төркемнәргә, оешмаларга һәм гражданнарга карата өстенлек бирмәү;

3) вазыйфаи бурычларны намус белән үтәүгә тоткарлык ясый торган нинди дә булса шәхси, мөлкәти (финанс) һәм башка мәнфәгатьләр йогынтысына бәйле гамәлләр кылмау;

4) сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр һәм башка оешмалар карарларының һөнәри хезмәт эшчәнлегенә йогынты ясау мөмкинлеген юкка чыгара торган нейтральлек саклау;

5) гражданнар белән эш итүдә корректлы булу;

6) Россия Федерациясә халыкларының әхлакый горәф-гадәтләренә һәм традицияләренә хөрмәт күрсәтү;

7) төрле этник һәм социаль төркемнәрнең, шулай ук конфессияләренәң мәдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алу;

8) милләтара һәм конфессияара татулыкка ярдәм итү;

9) аның абруена яисә муниципаль орган абруена зыян китерергә сәләтле конфликтлы хәлләргә юл куймау.

2. Житәкче булган муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләренә сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр эшчәнлегендә катнашуга мәжбүр итү очрақларына юл куймаска тиеш.

8. Муниципаль хезмәткә керү, аны узу һәм туктату тәртибе

8.1. Муниципаль хезмәткә Россия Федерациясә дәүләт телен белгән һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган 18 яшькә житкән гражданнар «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында

күрсәтелгән шартларга туры килгәндә, муниципаль хезмәткә бәйле чикләүләр булмаганда керергә хокуклы.

8.2. Муниципаль хезмәткә кергәндә, шулай ук аны үткәндә жөнәсенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мөлкәти һәм вазыйфай хәленә, яшәү урынына, дингә мөнәсәбәтенә, инануларына, ижтимагый берләшмәләргә каравына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка хәлләргә карап, турыдан-туры яисә читләтеп чикләүләр яисә өстенлекләр билгеләү рөхсәт ителми.

8.3. Муниципаль хезмәткә кергәндә граждан түбәндәгеләрне тапшыра:

1) муниципаль хезмәткә керү һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турында үтенеч белән гариза;

2) Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән башкарма хакимиятнең федераль органы билгеләгән форма буенча үз кулы белән тутырылган һәм имзаланган анкета;

3) паспорт;

4) хезмәт шартнамәсе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очрақлардан тыш, хезмәт кенәгәсен һәм (яисә) хезмәт эшчәнлегә турында законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән белешмәләр;

5) беләме турында документ;

6) индивидуаль (шәхсиләштерелгән) исәпкә алу системасында теркәлүне раслый торган документ, моңа хезмәт шартнамәсе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очрақлар керми;

7) Россия Федерациясә территориясендә яшәү урыны буенча салым органында физик затны исәпкә кую турында таныклык;

8) хәрби исәпкә алу документлары - запаста торучы гражданныр һәм хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле затлар өчен;

9) муниципаль хезмәткә керүгә каршы килә торган авыру булмау турында медицина оешмасы бәяләмәсе;

10) муниципаль хезмәткә кергән елдан алдагы елда керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр;

10.1) әлегә Нигезләмәнең 23.8 пункттында каралган белешмәләр;

11) федераль законнарда, Россия Федерациясә Президенты указларында һәм Россия Федерациясә Хөкүмәте карарларында каралган башка документлар.

8.4. Муниципаль хезмәткә кергәндә тапшырылган белешмәләр законнарда билгеләнгән тәртиптә тикшерелергә мөмкин.

8.5. Тикшерү барышында гражданның муниципаль хезмәткә керүенә комачаулаучы хәлләр ачыкланган очрақта, күрсәтелгән граждан муниципаль хезмәткә керүдән баш тарту сәбәпләре турында язма рәвештә хәбәр ителә.

8.6. Гражданның муниципаль хезмәткә килүе, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган үзенчәлекләренә исәпкә алып, хезмәт законнары нигезендә хезмәт шартнамәсе шартларында муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнү нәтижәсендә гамәлгә ашырыла.

8.7. Гражданның муниципаль хезмәткә килүе муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнү турында Поселения башкарма комитеты житәкчесә күрсәтмәсә белән рәсмиләштерелә.

8.8. Муниципаль хезмәткә кергәндә хезмәт шартнамәсенәң яклары булып

11) бу хокук бозу эшне дэвам итү мөмкинлеген кире какса, Хезмэт кодексында яисә башка федераль законда билгеләнгән хезмэт шартнамәсен төзү кагыйдәләрен бозу.

Хезмэт килешүе башка федераль законнарда каралган башка нигезләр буенча да туктатылырга мөмкин. «Коррупциягә каршы көрәш турында» Федераль законның 9 статьясындагы 3 өлеше нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфай бурычларын үтәмәү Жирлек башкарма комитеты житәкчесенә, прокуратура органнарына яисә башка дәүләт органнарына аны коррупциячел хокук бозуларны кылуга этәрү максатларында нинди дә булса затларның мөрәжәгать итүенә барлык очраклары турында хәбәр итү яисә аны муниципаль хезмәттән азат итүгә йә аны Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплылыкның башка төрләренә жәлеп итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

8.15. Югарыда күрсәтелгән хезмэт шартнамәсенә муниципаль хезмәткәр белән нигезләреннән тыш, шулай ук Жирлек башкарма комитеты житәкчесе инициативасы буенча өзелергә мөмкин:

1) муниципаль хезмэт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә житкәч;

2) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмэт турында» Федераль законның 13, 14, 14.1 һәм 15 статьяларында билгеләнгән чикләүләренә һәм тыюларны үтәмәү;

3) административ жәза куллану;

4) муниципаль хезмәткәрнең чит ил агенты статусын сатып алуы.

8.16. Муниципаль хезмэт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә житкән муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәттә булу срогын озайту рөхсәт ителә. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәтендә булу вакытын бер мәртәбә озайту бер елдан да артыграк булмаган вакытка рөхсәт ителә.

8.17. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмэт вазыйфасыннан эштән азат ителүе муниципаль хезмәткәр хезмэт уза торган жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе белән рәсмиләштерелә, ул муниципаль хезмэт вазыйфасыннан азат ителү өчен нигез булырга тиеш.

8.18. Муниципаль хезмәткәргә ышанычны югалтуга бәйле рәвештә эштән азат итү рәвешендә түләтүләр куллану турындагы белешмәләр муниципаль хезмэт узган жирле үзидарә органы тарафыннан «Коррупциягә каршы көрәш турында» Федераль законның 15 статьясында каралган ышанычны югалтуга бәйле рәвештә эштән азат ителгән затлар реестрына кертелә.

9. Муниципаль хезмәткәрләренә аттестацияләү

9.1. Аттестация муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасының аның һөнәри эшчәнлегенә нигезендә туры килүен билгеләү максатларында уздырыла.

9.2. Аттестация муниципаль хезмәтнең кадрлар составын формалаштыруга, муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри дәрәжәсен күтәрүгә, жирле үзидарә органында муниципаль хезмэт вазыйфаларын кыскартканда муниципаль хезмэт вазыйфасын биләүгә өстенлекле хокукны билгеләүгә бәйле мәсьәләләренә хәл итүгә, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәтенә түләү шартларын үзгәртүгә бәйле мәсьәләләренә хәл итүгә ярдәм итәчәк.

9.3. Түбәндәге муниципаль хезмәткәрләр аттестацияләнергә тиеш түгел:

- 1) муниципаль хезмэт вазыйфаларын кимендә бер ел биләгән затлар;
- 2) 60 яшькә житкән;
- 3) йөкле хатыннар;
- 4) йөклелек һәм бала табу буенча ялда яисә өч яшькә житкәнче бала карау буенча ялда булганнар. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрне отпусктан чыкканнан соң бер елдан да иртәрәк аттестацияләү мөмкин түгел;
- 5) вакытлы хезмэт шартнамәсе (контракты) нигезендә муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләүчеләр.

9.4. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү өч елга бер мәртәбә уздырыла.

9.5. Яллаучы (эш бирүче) вәкиле карары буенча муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткөрү өчен жирле үзидарә органының түбәндәге нигезләмәләрне үз эченә алган хокукый акты чыгарыла:

- 1) аттестация комиссиясе төзү турында;
- 2) аттестация үткөрү графигын раслау турында;
- 3) аттестация комиссиясе эше өчен кирәкле документларны әзерләү турында.

9.6. Аттестация комиссиясе Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Советы карары белән төзелә.

10. Муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурс

10.1. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмэт вазыйфасын биләгәндә хезмэт шартнамәсе төзү алдыннан конкурс үткәреләргә мөмкин.

10.2. Конкурс үткәрелми:

- а) муниципаль хезмэт вазыйфасының билгеле бер срокка биләнә торган вәкаләтләренә билгеләнгәндә;
- б) вакытлы хезмэт шартнамәсе төзегәндә;
- в) муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына билгеләгәндә, биләгән муниципаль хезмэт вазыйфасы буенча аның вазыйфай бурычларын үтәве, биләгән вазыйфасын кыскарту, жирле үзидарә органын үзгәртеп оештыру, бетерү яисә аның структурасын үзгәртү мөмкин булмаган очракта;
- г) конкурс нигезендә төзелгән кадрлар резервында торучы муниципаль хезмәткәрне (гражданны) муниципаль хезмэт вазыйфасына билгеләгәндә;
- д) муниципаль хезмэт вазыйфаларына муниципаль хезмэт вазыйфаларының кече төркеменә караган муниципаль хезмэт вазыйфаларына билгеләнгәндә;
- е) муниципаль хезмәтнең вазыйфай бурычларын үтәү дәүләт серен тәшкит итүче мәгълүматлардан файдалануга бәйле аерым вазыйфаларына билгеләп куелганда.

10.3. Муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурс (алга таба - конкурс) гражданның муниципаль хезмәткә бертигез дәрәжәдә керү хокукын, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең конкурс нигезендә вазыйфай үсешкә хокукын тәмин итә.

10.4. Конкурс муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын (муниципаль хезмәткәрләргә биләнмәгән) башкарып чыгу комитеты житәкчесе карары белән игълан ителә.

10.5. Конкурс муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә, аларның муниципаль хезмэт вазыйфасына квалификация таләпләренә туры килүенә кандидатларның һөнәри дәрәжәсен бәяләүдән гыйбарәт.

10.6. Конкурста катнашу хокукына Россия Федерациясе дәүләт телен белгән һәм муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына карата билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган 18 яшькә житкән Россия Федерациясе гражданны хокукы.

Муниципаль хезмәткәр конкурсны уздыру чорында аның нинди вазыйфа биләвенә карамастан, конкурста гомуми нигезләрдә катнашырга хокукы.

10.7. Конкурс уздыру һәм конкурста катнашу өчен документлар кабул итү турындагы хәбәр, шулай ук муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе проекты конкурс үткәру көненә кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча массакуләм мәгълүмат чараларында бастырып чыгарыла.

10.8. Конкурста катнашу өчен документлар кабул итү турындагы хәбәрдә конкурс уздыру датасы, вакыты һәм урыны, муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасы исеме; әлегә вазыйфаны биләүгә дәгъва кылучыга куела торган таләпләр; документларны кабул итү урыны һәм вакыты; әлегә Нигезләмәнең 10.9 пункты нигезендә тапшырылырга тиешле документлар исемлегә; күрсәтелгән документлар кабул ителгәнчә вакыт, шулай ук конкурс турында төгәл мәгълүмат чыганагы (телефон, факс) турында белешмәләр күрсәтелә.

10.9. Конкурста катнашырга теләк белдергән Россия Федерациясе гражданы конкурс комиссиясенә түбәндәгеләрне тапшыра:

а) конкурс комиссиясе рәисе исеменә шәхси гариза;

б) Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы билгеләгән форма буенча үз кулы белән тутырылган һәм имзаланган анкета;

в) паспорт яисә аны алыштыручы документ күчәрмәсе (тиешле документ конкурстка килгәч шәхсэн күрсәтелә);

г) кирәкле һөнәри белем бирүне, эш һәм квалификация стажын раслый торган документлар:

- хезмәт шартнамәсе (контракт) беренчә тапкыр төзелгән очраклардан тыш, хезмәт кенәгәсен һәм (яисә) хезмәт эшчәнлегә турында законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән белешмәләр;

- һөнәри белем турында документларның күчәрмәләре, шулай ук гражданның өстәмә һөнәри белем турында, гыйльми дәрәжә бирү турында, гыйльми исем бирү турында, эш (хезмәт) урыны буенча нотариаль яисә кадрлар хезмәтләре тарафыннан таныкланган документларның күчәрмәләре;

д) гражданның муниципаль хезмәткә керүгә яисә аны узуга Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән рәвештә мондый авырулар исемлегендә каралган авыруы булмау турында медицина учреждениесе бәяләмәсе.

10.10. Вакантлы вазыйфаны биләүгә конкурста катнашучы теләсә кайсы вакытта үз гаризасын кире кайтарырга хокукы.

10.11. Тәкъдим ителгән документларны кабул итү һәм тикшерү конкурс комиссиясе секретаре тарафыннан гамәлгә ашырыла.

10.12. Гражданны конкурста катнашуга муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына квалификация таләпләренә туры килмәвенә, шулай ук муниципаль хезмәткә керү һәм аны узу өчен муниципаль хезмәт турындагы законнарда билгеләнгән чикләүләргә бәйле рәвештә рөхсәт ителми.

10.13. Әлегә Нигезләмәнең 10.9 пунктында күрсәтелгән документлар массакуләм мәгълүмат чараларында аларны кабул итү турында хәбәр басылып

чыкканнан соң 20 көн эчендә конкурс комиссиясенә тапшырыла.

Документларны вакытында тапшырмау һәм (яисә) аларны житди сәбәпләрсез тулы күләмдә тапшырмау гражданга аларны кабул итүдән баш тарту өчен нигез булып тора.

Документларны вакытында тапшырмаганда, аларны конкурс комиссиясе рәисе карары белән житди сәбәп аркасында тулысынча тапшырмаганда, аларны кабул итү сроклары күчерелергә мөмкин.

10.14. Конкурста катнашуга кертелмәгән муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә дөгъва кылу элге карарга Россия Федерациясе законнары нигезендә шикаять белдерергә хокуклы.

10.15. Конкурс комиссиясе рәисе конкурсның киләсе этабына 20 көннән дә соңга калмыйча аны конкурста катнашуга кертелгән гражданнарга (алга таба - кандидатлар) уздыру датасы, урыны һәм вакыты турында хәбәрләр жибәрә.

Конкурс уздырганга кандидатларга Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә хокукларның тигезлеге гарантияләнә.

10.16. Муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурс үткәрү өчен жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе белән конкурс комиссиясе төзелә. Конкурс комиссиясе вәкаләтләре аттестация комиссиясенә йөкләнергә мөмкин. Конкурс комиссиясе составы, аның эш вакыты һәм тәртибе, шулай ук конкурсны уздыру методикасы муниципаль хокукый акт белән билгеләнә.

10.17. Конкурс комиссиясе рәис, рәис урынбасары, секретаре, комиссия әгъзалары составында төзелә һәм 5 кешедән тора.

Конкурс комиссиясе рәисе конкурс комиссиясе эшчәнлегенә житәкчелек итә һәм аның эшен оештыра.

Конкурс комиссиясе секретаре конкурс комиссиясе утырышларына материалларны әзерләүне тәмин итә, утырышны чакыру турында конкурс комиссиясе әгъзаларына хәбәр итә, комиссия әгъзаларына көн тәртибе турында хәбәр итә, гаризаларны, документларны кабул итә һәм терки, конкурс комиссиясе карарлары проектларын әзерли, кандидатларга конкурс үткәрү нәтижәләре турында хәбәр итүне тәмин итә, конкурс комиссиясе рәисе кушуы буенча башка функцияләр башкара. Конкурс комиссиясенә чагыштырма составы биш кешедән дә ким була алмый.

Конкурс комиссиясе эшенә бәйсез экспертлар жәлеп ителергә мөмкин. Кандидатларның һөнәри сыйфатлары экспертлары тарафыннан бәяләү конкурс нәтижәләре турында карар чыгарганда муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә исәпкә алына.

10.18. Конкурс уздырганга конкурс комиссиясе кандидатларны алар биргән мәгариф, муниципаль, граждан яисә башка дәүләт хезмәте узу, башка хезмәт эшчәнлеген башкару турындагы документлар нигезендә бәяли.

Кандидатларның һөнәри һәм шәхси сыйфатларын бәяләгәндә конкурс комиссиясе муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына һәм элге вазыйфа буенча вазыйфаи инструкциянең башка нигезләмәләренә карата тиешле квалификация таләпләреннән чыгып эш итә.

10.19. Конкурс комиссиясе утырышы кимендә өч кандидат булганда уздырыла.

Конкурс комиссиясе утырышы, эгәр анда составның яртысыннан да ким булмаган өлеше катнашса, хокуклы дип санала. Конкурс комиссиясе карарлары утырышта катнашучы эгъзаларының ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә.

Тавышлар тигез булганда, комиссия рәисе тавышы хәлиткеч була.

10.20. Конкурс комиссиясе карары кандидат булмаганда кабул ителә һәм аны муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына билгеләп кую йә мондый билгеләүдән баш тарту өчен нигез булып тора.

10.21. Конкурс комиссиясенә тавыш бирү нәтижәләре утырышта катнашкан комиссия рәисе, рәис урынбасары, секретаре һәм эгъзалары тарафыннан имзаланган карар белән рәсмиләштерелә.

10.22. Конкурс нәтижәләре буенча башкарма комитет җитәкчесенә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына конкурста җиңүче итеп билгеләнүе турында күрсәтмәсе чыгарыла һәм конкурста җиңүче белән хезмәт шартнамәсе төзелә.

10.23. Конкурста катнашкан кандидатларга конкурс нәтижәләре турында язма рәвештә ул тәмамланган көннән соң бер ай эчендә хәбәр ителә.

10.24. Муниципаль хезмәтнең конкурста катнашуга кертелмәгән вакантлы вазыйфасын биләүгә дегъва кылучы документлар һәм конкурста катнашкан кандидатлар конкурс тәмамланган көннән алып өч ел эчендә аларга язма гариза буенча кире кайтарылырга мөмкин. Бу вакыт узганчы документлар архивта саклана.

10.25. Конкурста катнашуга бәйле чыгымнар (конкурс үткәрү урынына бару һәм кире кайту, торак урынны наемга алу, яшәү, элемент чаралары хезмәтләреннән файдалану һәм башкалар) кандидатлар тарафыннан үз акчалары исәбеннән башкарыла.

10.26. Кандидат конкурс комиссиясе карарына Россия Федерациясе законнары нигезендә шикаять бирергә хокуклы.

11. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе

11.1. Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлегә вазыйфаи инструкция нигезендә гамәлгә ашырыла.

11.2. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясенә түбәндәгеләр керә:

1) вазыйфаи бурычларны башкару өчен кирәкле һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, эзерлек юнәлеше, белем һәм күнекмәләр буенча эш стажына, шулай ук белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә карата - яллаучы (эш бирүче) вәкиленең муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасын биләү өчен белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләренә туры килү таләп ителүе турында карары булганда;

2) башкарма комитет эшчәнлеген җайга сала торган акт нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычлары, хокуклары һәм җаваплылыгы анда биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасының бурычлары һәм функциональ үзенчәлекләре белән җайга сала торган акт нигезендә вазыйфаи бурычларын үтәмәгән (тиешенчә үтәмәгән) өчен;

3) муниципаль хезмәткәрнең билгеле бер карарларны мөстәкыйль кабул итәргә хокуклы яисә тиешле мәсьәләләр исемлегә;

4) муниципаль хезмәткәрнең норматив хокукый актлар проектларын һәм (яисә)

идарә итү һәм башка карарлар проектларын әзерләгәндә катнашырга хокуклы яисә бурычлы мәсьәләләр исемлегә;

5) муниципаль хезмәтнең биләгән муниципаль вазыйфасы буенча карарлар проектларын әзерләү, карау, килештерү һәм кабул итү сроклары һәм процедуралары;

6) муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын шул ук башкарма комитетта муниципаль хезмәткәрләр, башка жирле үзидарә органнарының муниципаль хезмәткәрләре, гражданнар һәм оешмалар белән үтәүгә бәйле рәвештә хезмәт эшчәнлегә процедурасы.

11.3. Вазыйфаи инструкция нигезләмәләре муниципаль хезмәтнең вакантлы муниципаль вазыйфасын биләүгә, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеген аттестацияләүгә, планлаштыруга конкурс үткәргәндә исәпкә алына.

11.4. Муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи инструкцияне үтәү нәтижәләре кадрлар резервына керткәндә, муниципаль хезмәткәрне аттестацияләгәндә һәм бүләкләү вакытында һөнәри хезмәт эшчәнлеген бәяләгәндә исәпкә алына.

12. Эш (хезмәт) вакыты. Муниципаль хезмәткәрнең чираттагы ялы

12.1. Муниципаль хезмәткәрләрнең эш (хезмәт) вакыты хезмәт законнары нигезендә жайга салына.

12.2. Муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасын һәм акчалата эчтәлеген саклап, еллык чираттагы ял бирелә, аның күләме уртача хезмәт хакын исәпләү өчен хезмәт законнарында билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

12.3. Муниципаль хезмәткәрнең еллык түләүле ялы төп түләүле ялдан һәм өстәмә түләүле яллардан тора.

12.4. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын башка төркемнәр биләүче муниципаль хезмәткәрләргә 30 календарь көн дәвамлылығы белән еллык төп түләүле отпуск бирелә.

12.5. Ел саен өстәмә түләүле яллар муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшләгән өчен (10 календарь көннән дә артык булмаган дәвамлылығы), шулай ук федераль һәм республика законнарында каралган очракларда бирелә. Тиешле еллар эшләгән өчен муниципаль хезмәткәргә еллык өстәмә түләүле отпускның дәвамлылығы муниципаль хезмәтнең һәр елы өчен бер календарь көн исәбеннән исәпләнә. Нормалаштырылмаган эш көне өчен ел саен өстәмә түләүле отпуск, шулай ук федераль законда каралган башка очракларда бирелә торган еллык өстәмә түләүле отпуск ел ел саен төп түләүле отпускның һәм тиешле еллар эшләгән өчен еллык түләүле өстәмә отпускның әлегә өләшендә каралган гомуми дәвамлылыгынан тыш бирелә.

Нормалаштырылмаган хезмәт көне билгеләнгән муниципаль хезмәткәргә нормалаштырылмаган хезмәт көне дәвамлылығы өч календарь көнгә тигез еллык өстәмә түләүле отпуск бирелә.

12.6. Муниципаль хезмәткәрнең гаризасы буенча еллык түләүле отпуск өләшләр буенча бирелергә мөмкин, шул ук вакытта отпускның бер өләше озынлыгы 14 календарь көннән дә ким булмаска тиеш. Башкарма комитет житәкчесе белән килештереп, муниципаль хезмәткәргә отпуск өләше башка дәвамлылыкта бирелергә мөмкин.

12.7. Муниципаль хезмәткәргә язмача гаризасы буенча Поселение башкарма

комитеты житәкчесе карары белән бер елдан да артык булмаган дәвамлылыктагы акчалата түләүдән башка отпуск бирелергә мөмкин.

12.8. Муниципаль хезмәткәргә федераль законнарда каралган очрактарда акчалата түләүне сакламыйча отпуск бирелә.

13. Муниципаль хезмәткәр хезмәте өчен түләү

13.1. Муниципаль хезмәткәргә акчалата түләү муниципаль хезмәт вазыйфасы нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай окладынан, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләрдән тора.

13.2. Өстәмә түләүләргә түбәндәгеләр керә:

1) тиешле еллар эшләгән өчен вазыйфай окладка айлык өстәмә түләү;
2) муниципаль хезмәтнең махсус шартлары өчен вазыйфай окладка айлык өстәмә түләү;

3) аеруча мөһим һәм катлаулы биремнәрне үтәгән өчен премияләр, аларны түләү тәртибе муниципаль орган бурычларын һәм функцияләрен тәмин итүне, вазыйфай инструкцияне үтәүне исәпкә алып, яллаучы (эш бирүче) вәкиле (эш бирүче) тарафыннан билгеләнә;

4) ай саен акчалата бүләкләү;

5) класс чины өчен айлык өстәмәләр;

6) еллык түләүле ял биргәндә бер тапкыр бирелә торган түләү;

7) матди ярдәм.

13.3. Вазыйфай окладның күләме, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләр күләме һәм аларны гамәлгә ашыру тәртибе Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә Жирлек Советы карары белән билгеләнә.

14. Муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр

14.1. Муниципаль хезмәткәргә түбәндәгеләр гарантияләнә:

1) вазыйфай инструкция нигезендә аның вазыйфай бурычларын үтәвен тәмин итә торган эш шартлары;

2) акчалата түләүне үз вакытында һәм тулы күләмдә алуга хокук;

3) эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәрен һәм эш көне булмаган бәйрәм көннәрен бирү, шулай ук еллык түләүле отпускны тәмин итә торган ял;

4) муниципаль хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына медицина хезмәте күрсәтү, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыкканнан соң;

5) тиешле еллар эшләгән өчен һәм инвалидлыкка бәйле рәвештә пенсия белән тәмин итү, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең гаилә әгъзаларын вазыйфай бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә вафат булган очракта пенсия белән тәмин итү;

6) вазыйфай бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә зыян китерү очрагына мәжбүри дүләр иминияләштерүе;

7) муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт узган вакытта яисә аны туктатканнан соң авыру очрагында яисә хезмәткә сәләтне югалткан очракта, әмма ул вазыйфай бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә барлыкка килгән мәжбүри дүләр

социаль иминиятләштерүе;

8) федераль законнарда билгелэнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда аның вазыйфай бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын көчлөүдән, янаулардан һәм башка хокук булмаган гамәлләрдән яклау.

14.2. Жирлек башкарма комитеты бетерелүгә бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе өзәлгәндә, йә жирлек башкарма комитеты хезмәткәрләре штаты кыскартылганда, муниципаль хезмәткәргә, оешма бетерелүгә йә оешма хезмәткәрләре штаты кыскартылуға бәйле рәвештә эштән азат ителгән очракта, хезмәткәрләр өчен хезмәт законнарында билгелэнгән гарантияләр бирелә.

14.3. Жирлек уставы белән муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә гарантияләр бирелергә мөмкин.

15. Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын пенсия белән тәэмин итү

Жирлек башкарма комитетында муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләр тулы күләмдә Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгелэнгән пенсия белән тәэмин итү өлкәсендә хокукларга ия булалар.

16. Муниципаль хезмәт стажы. Муниципаль хезмәт стажын исәпләү һәм билгеләү тәртибе

16.1. Муниципаль хезмәт стажына (гомуми дөвамлылыгына) биләү чорлары кертелә:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын;
- 2) муниципаль вазыйфаларны;
- 3) Россия Федерациясенә дөүләт вазыйфаларын һәм Россия Федерациясе субъектларының дөүләт вазыйфаларын;
- 4) дөүләт граждан хезмәте вазыйфаларын, хәрби вазыйфаларны һәм башка төр федераль дөүләт хезмәте вазыйфаларын;
- 5) федераль законнар нигезендә башка вазыйфалар.

16.2. Муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган тиешле елларны эшлэгән өчен еллык өстәмә түләүле отпускның дөвамлылыгын билгеләү һәм аларға федераль законнарда, Россия Федерациясе субъектлары законнарында һәм муниципаль берәмлекләр уставларында каралган башка гарантияләр билгеләү өчен әлегә статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаларны биләү чорыннан тыш, шулай ук «Россия Федерациясе дөүләт граждан хезмәте турында» 2004 елның 27 июлендәге 79-ФЗ номерлы Федераль законның 54 статьясындагы 2 өлешендә дөүләт граждан хезмәте стажына керә (исәпләнә) торган вазыйфаларны биләү чорлары да кертелә (исәпләнә).

16.3. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына муниципаль хезмәткәрләргә әлегә статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаларны биләү чорларыннан тыш, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы һәм муниципаль хокукый актлар нигезендә башка чорлар кертелә (исәпләнә).

16.4. Муниципаль хезмэт стажын исәпләп чыгару тәртибе муниципаль хезмэт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә.

17. Кадрлар эше

17.1. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше үз эченә ала:

- 1) муниципаль хезмэт вазыйфаларын урнаштыру өчен кадрлар составы формалаштыру;
- 2) муниципаль хезмэт турында законнар нигезләмәләрен гамәлгә ашыру турында тәкъдимнәр әзерләү һәм күрсәтелгән тәкъдимнәргә жирлекнең башкарма комитетына кертү;
- 3) муниципаль хезмәткә керүгә, аны узуга, хезмэт шартнамәсе (контракты) төзүгә, муниципаль хезмэт вазыйфасына билгеләп куюга, муниципаль хезмэт вазыйфасын биләгән вазыйфасыннан азат итүгә, муниципаль хезмәттән муниципаль хезмәткәргә эштән азат итүгә һәм аны пенсиягә чыгуга бәйле муниципаль хокукый актлар проектларын әзерләүгә оештыруга һәм тиешле документларны рәсмиләштерүгә;
- 4) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмэт кенәгәләрен алып бару (булган очракта), муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан муниципаль хезмэт узган чорда хезмэт эшчәнлегенә турында белешмәләр формалаштыру һәм күрсәтелгән белешмәләргә мәжбүри пенсия иминияте һәм мәжбүри социаль иминләштерү системасында индивидуаль (персоналаштырылган) исәпкә алу турында Россия Федерациясенең законнарында билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясенең пенсия һәм социаль иминләштерү фондының мәгълүмат ресурсларында саклау өчен тапшыру;
- 5) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмэт турында» Федераль законның 30 статьясында билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең шәхси эшләрен алып бару;
- 6) Жирлектә муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару;
- 7) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмэт таныклыкларын рәсмиләштерү һәм бирү;
- 8) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләүгә һәм муниципаль хезмәткәрләрне кадрлар резервына кертүгә конкурс үткәргү;
- 9) муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткәргү;
- 10) кадрлар резервы белән эшләүгә оештыру һәм аны нәтижәле файдалану;
- 11) муниципаль хезмәткә кергәндә граждан тарафыннан тапшырыла торган шәхси белешмәләрнең һәм башка белешмәләрнең дөрөсләгән тикшерүгә оештыруга, шулай ук дәүләт сәрен тәшкил иткән белешмәләргә билгеләнгән рәвешкә рөхсәт кәгазен рәсмиләштерү;
- 12) муниципаль хезмәткәрләрнең керемнәре, мөлкәте һәм йөкләмәләре, мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләргә, шулай ук «Россия Федерациясендә муниципаль хезмэт турында» Федераль законның 13 статьясында һәм башка федераль законнарда билгеләнгән муниципаль хезмәткә бәйле чикләүләргә үтәүгә оештыру;
- 13) муниципаль хезмәтнең хокукый һәм башка мәсьәләләргә бунча муниципаль хезмәткәрләрне консультацияләү;
- 14) хезмэт законнарында һәм муниципаль хезмэт турындагы законнарда билгеләнә торган кадрлар эшенең башка мәсьәләләргә хәл итү.

17.2. Муниципаль хезмэт өчен кадрларны шартнамә нигезендә әзерләү.

1. Муниципаль хезмәтнең югары квалификацияле кадрлар составын төзү максатларында жирле үзидарә органнары, мәгариф турында Россия Федерациясе законнары нигезендә һәм нигезләмәләрене исәпкә алып, муниципаль хезмэт өчен гражданны шартнамә нигезендә әзерләүне оештыра ала.

2. Муниципаль хезмәтне алга таба узу йөкләмәсе белән максатчан уку турында шартнамә (алга таба - максатчан уку турында шартнамә) жирле үзидарә органы белән граждан арасында төзелә һәм уку тәмамланганнан соң гражданны күрсәтелгән жирле үзидарә органында билгеләнгән вакыт дәвамында муниципаль хезмэт узу буенча йөкләмәсен күздә тотта.

3. Максатчан уку турында шартнамә төзү конкурс нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Конкурс жирле үзидарә органы тарафыннан игълан ителә һәм жирле үзидарә органында төзелә торган конкурс комиссиясе тарафыннан үткәрелә.

5. Конкурс комиссиясе составына яллаучы (эш бирүче) һәм (яисә) ул вәкаләт биргән муниципаль хезмәткәрләр (шул исәптән муниципаль хезмэт һәм кадрлар, юридик (хокукый) бүлекчә мәсьәләләре буенча бүлекчәдән, ә мондый бүлекчәләр булмаган очракта - муниципаль хезмәткәрләр, жирле үзидарә органы эшчәнлеген кадрлар һәм юридик (хокукый) озата бару өчен җаваплы булган муниципаль хезмәткәрләр, анда гражданин максатчан уку турындагы шартнамә нигезендә муниципаль хезмәтне үтәргә тиеш була), шулай ук муниципаль хезмэт белән бәйлә мәсьәләләр буенча бәйсез эксперт-белгечләр сыйфатында персонал белешмәләр күрсәтмичә чакырыла торган фәнни, мәгариф һәм (яисә) башка оешмалар вәкилләре керә. Бәйсез экспертлар саны конкурс комиссиясе әгъзаларының гомуми саныннан кимендә дүрттән берен тәшкил итәргә тиеш.

6. Конкурс комиссиясе составы конкурс комиссиясе кабул иткән карарларга йогынты ясый алырлык мәнфәгатьләр конфликтлары барлыкка килү мөмкинлеген төшереп калдырырлык итеп формалаштырыла.

7. Конкурс комиссиясе комиссия рәисеннән, рәис урынбасарыннан, секретареннан һәм әгъзаларыннан тора.

8. Максатчан уку турында шартнамә төзүгә конкурс үткәрү турындагы мәгълүмат муниципаль хокукый актларны рәсми бастырып чыгару гамәлгә ашырыла торган басма массакуләм мәгълүмат чарасында басылып чыгарга һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә жирле үзидарә органының рәсми сайтында күрсәтелгән конкурсны уздыру датасына кадәр бер айдан да соңга калмыйча урнаштырылырга тиеш.

9. Конкурс үткәрү турында 17.2 пунктының 8 пунктчасында каралган мәгълүматта, уку тәмамланганнан соң гражданны биләргә тиешле муниципаль хезмэт вазыйфалары төркемнәре; шушы вазыйфаларга квалификация таләпләре; әлегә Нигезләмәнең 17.2 пунктының 11 пунктчасы нигезендә конкурстка тапшырыла торган документлар исемлеге, аларны кабул итү урыны һәм вакыты; күрсәтелгән документлар кабул ителә торган срок; конкурсны уздыру датасы, урыны һәм тәртибе; максатчан уку турында шартнамә төзүгә кандидатларны бәяләү һәм сайлап алу өчен кулланыла торган конкурс процедуралары; язма бирем темасы (конкурс комиссиясе тарафыннан файдаланыла торган конкурс процедураларының берсе язма бирем булса), шулай ук башка мәгълүмати материаллар булырга мөмкин.

10. Максатчан уку турында шартнамә төзүгә конкурста Россия Федерациясе

дәүләт телен белгән һәм Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары акчалары исәбеннән беренче тапкыр урта һөнәри яисә югары белем алучы гражданныр катнашырга хокуклы. Күрсәтелгән конкурста катнашучы гражданны муниципаль хезмәткә кергән вакытка, шулай ук әлегә Нигезләмәнең 17.2 пункттындагы 34 пунктчасында каралган бөтен срок дәвамында «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен билгеләнгән таләпләргә туры килергә тиеш.

11. Конкурста катнашырга теләк белдергән гражданны жирле үзидарә органына түбәндәгеләрне тапшыра:

1) шәхси гариза;

2) муниципаль хезмәткә керә торганны гражданны тарафыннан жирле үзидарә органына тапшыру өчен федераль законнар нигезендә расланган форма буенча үз кулы белән тутырылган һәм имзаланган анкетаны, фотографияне теркәп;

3) паспорт күчәрмәсе (паспорт конкурстка килгәч шәхсэн күрсәтелә);

4) законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән хезмәт эшчәнлегә турында белешмәләр һәм (яисә) хезмәт кенәгәсенә күчәрмәсе яисә гражданны хезмәт (хезмәт) эшчәнлеген раслый торганны башка документлар (хезмәт (хезмәт) эшчәнлегә элек башкарылмаган очраклардан тыш)

5) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон нигезендә гражданны муниципаль хезмәткә керүенә һәм аны узуга каршы килә торганны авыруы булмау турында медицина оешмасы бәяләмәсе;

6) гражданны Россия Федерациясе бюджет системасы бюджеты акчалары исәбеннән беренче тапкыр урта һөнәри яисә югары белемне көндәзгә уку рәвешендә алуын раслый торганны, шулай ук ул үзләштерә торганны белем бирү программасы турында (һөнәрнең, белгечлекнең яисә әзерлек юнәлешенә исемен күрсәтеп), уку планы нигезендә гражданны тарафыннан арадаш аттестацияләр узу нәтижәләре турында, мәгариф оешмасының уставында һәм эчке тәртип кагыйдәләрендә каралган бурычларның үтәләше хакында мәгълүматны үз эченә алган мәгариф оешмасы белешмәсе;

7) язма бирем (конкурс комиссиясе тарафыннан кулланыла торганны конкурс процедураларының берсе язма бирем булса).

12. Жирле үзидарә органы житәкчесә карары буенча шәхси белешмәләренә һәм әлегә бүлекнең 11 пункты нигезендә гражданны тарафыннан тапшырылган документларга кертелгән башка белешмәләренә дәрәсләген һәм тулылыгын тикшерү гамәлгә ашырыла.

13. Дәгъвачыларны бәяләү һәм сайлап алу үткәрелә торганны конкурс комиссиясе утырышы әлегә бүлекнең 11 пункттында күрсәтелгән документларны кабул итү тәмамланган көннән соң 14 календарь көннән дә соңга калмыйча уза.

Конкурс комиссиясе утырышының урыны, датасы һәм вакыты турында конкурс комиссиясе әгъзалары мондый утырышны уздыру көненә кадәр өч эш көненнән дә соңга калмыйча конкурс комиссиясе секретаре тарафыннан хәбәр ителә. Конкурс комиссиясе утырышын конкурс комиссиясе рәисә, ә ул булмаганда конкурс комиссиясе рәисә урынбасары үткәрә.

14. Конкурс комиссиясе утырышы, әгәр анда аның әгъзаларының гомуми саныннан кимендә өчтән икесә катнашса, хокуклы дип санала.

15. Конкурс комиссиясе карарлары конкурс комиссиясе әгъзаларының ачык

тавыш бирү юлы белән кабул ителә. Тавышлар тигезлеге очрагында конкурс комиссиясе утырышында рәислек итүче тавыш биргән карар кабул ителгән дип санала.

16. Конкурс комиссиясе дэгъвачыларны әлеге бүлекнең 11 пунктының 1-6 бүлекләрендә күрсәтелгән тапшырылган документлар нигезендә, шулай ук конкурс процедуралары нәтижеләре буенча бәяли. Жирле үзидарә органы карары буенча конкурс процедуралары шәхси әңгәмәләр, тестлар һәм (яисә) язма бирем бирүне күздә тотта.

17. Шәхси әңгәмә өлкәне һәм аның булачак һөнәри хезмәт эшчәнлеге төрен үз эченә алган дэгъвачы белән ирекле әңгәмә формасында уздырыла, аның барышында дэгъвачы дэгъвачы дэгъвачының теоретик белемнәрен һәм шәхси сыйфатларын бәяләү максатларында конкурс комиссиясе әгъзаларының сорауларына жавап бирә.

18. Дэгъвачының теоретик белемнәрен һәм шәхси сыйфатларын бәяләү түбәндәге критерийлар буенча гамәлгә ашырыла:

1) теоретик белемнәр дәрәжәсе;

2) жавапның логик төзелүе;

3) грамоталылык һәм сөйләм культурасы;

4) белем бирү оешмасында дэгъвачының өлгереш дәрәжәсе, фәнни публикацияләренң булуы, фәнни конференцияләрдә, олимпиадаларда һәм мәгариф оешмалары үткәрә торган башка чараларда катнашу;

5) һөнәри мотивация булу;

6) жирле үзидарә органнарында практика узу.

19. Нәтижеләр индивидуаль Әңгәмәләр Бәяләнәләр конкурс комиссиясе әгъзалары:

1) әгәр дэгъвачы эзлекле булса, теманың эчтәлеген тулысынча ачып бирсә, өч баллга;

2) әгәр дэгъвачы эзлекле рәвештә теманың эчтәлеген тулы күләмдә ачкан, әмма төгәлсезлекләр һәм кечкенә хаталар жибәргән булса, ике баллга;

3) әгәр дэгъвачы эзлекле рәвештә, ләкин теманың эчтәлеген тулы күләмдә ачмаган, төгәлсезлекләр һәм хаталар жибәргән икән бер баллга;

4) әгәр дэгъвачы теманың эчтәлеген ачмаса, шактый төгәлсезлекләр һәм хаталар жибәрсә, нуль баллга бәяләнә.

20. Шәхси әңгәмә нәтижеләре буенча дэгъвачыга утырышта катнашучы барлык конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан бирелгән баллар кушыла.

21. Дэгъвачыларны тестлаштыру жирле үзидарә органы тарафыннан төзелә торган теоретик мәсьәләләр исемлеге нигезендә Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарының жирле үзидарә, муниципаль хезмәт, коррупциягә каршы тору өлкәсендәге нигезләмәләрен белүгә, шулай ук жирле үзидарә органы эшчәнлеге өлкәсенә караган мәсьәләләрне белүгә, анда гражданин максатчан уку турындагы шартнамә нигезендә муниципаль хезмәтне узарга тиеш була.

22. Тест нәтижеләрен бәяләү конкурс комиссиясе тарафыннан тест сорауларына дэгъвачы тарафыннан дәрәс жаваплар саныннан чыгып башкарыла.

23. Тест нәтижеләре буенча дэгъвачыларга конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан:

1) тест сорауларының 86 - 100 процентка дәрәс жаваплар бирелгән булса, биш

балл;

2) тест сорауларына 70 - 85 процентка дәрес җаваплар бирелгән булса, дүрт балл;

3) тест сорауларына 51 - 69 процентка дәрес җаваплар бирелгән булса, өч балл;

4) тест сорауларына 35 - 50 процентына дәрес җаваплар бирелгән булса, ике балл;

5) тест сорауларының 20 - 34 процентына дәрес җаваплар бирелгән булса, бер балл;

6) тест сорауларының 20 проценттан кимрәгенә дәрес җаваплар бирелсә, ноль балл куела.

24. Язма бирем конкурс комиссиясе тарафыннан билгеләнгән һәм конкурс үткәрү турында мәгълүматта күрсәтелгән тема буенча дөгъвачы тарафыннан эзерләненә.

25. Язма бирем темасы Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, Россия Федерациясе һәм Татарстан-Республикасы законнарының жирле үзидарә, муниципаль хезмәт, коррупциягә каршы тору өлкәсендәге нигезләмәләрен дөгъвачы буларак белүне, шулай ук жирле үзидарә органының максатчан уку турындагы шартнамә нигезендә граждан муниципаль хезмәтне үтәргә тиеш булган эшчәнлек өлкәсенә кагылышлы мәсьәләләренә белүне ачыклау өчен сайлап алына.

26. Язма биремне бәяләү критерийлары - бирелгән теманы ачу тулылыгы, бәян итүнең грамоталылыгы, язма сөйләм культурасы.

27. Язма бирем конкурс комиссиясе эгъзалары тарафыннан түбәндөгечә бәяләненә:

1) өч баллга, әгәр дөгъвачы эзлекле булса, язма бирем темасының эчтәлеген тулысынча ачып бирсә;

2) ике баллга, әгәр дөгъвачы эзлекле рәвештә, язма бирем темасының эчтәлеген тулы күләмдә ачкан, әмма төгәлсезлекләр һәм кечкенә хаталар жибәргән булса;

3) бер баллга, әгәр дөгъвачы эзлекле рәвештә булып та, язма бирем темасының эчтәлеген тулы күләмдә ачмаган, төгәлсезлекләр һәм хаталар жибәргән икән;

4) әгәр дөгъвачы язма бирем темасының эчтәлеген ачмаган булса, ноль баллга.

28. Язма биремне бәяләү нәтижәләре буенча дөгъвачыга бирелгән баллар конкурс комиссиясе эгъзаларының барысында бергә кушыла.

29. Конкурста жиңүче дип конкурс кысаларында кулланыла торган конкурс процедуралары нәтижәләре буенча иң күп балл жыйган дөгъвачы санала.

30. Конкурс комиссиясенәң тавыш бирү нәтижәләре беркетмә белән рәсмиләштерелә, аңа конкурс комиссиясе утырышында рәислек итүче һәм конкурс комиссиясе секретаре имза сала.

31. Конкурста жиңүченә билгеләү турында конкурс комиссиясе карары жирле үзидарә органы тарафыннан конкурста жиңүче дөгъвачы белән максатчан уку турында шартнамә төзү өчен нигез булып тора.

32. Конкурста катнашкан гражданның конкурс тәмамланганнан соң бер ай эчендә аның нәтижәләре турында язма рәвештә хәбәр ителә.

33. Конкурста катнашуга бәйле чыгымнар (конкурс үткәрү урынына бару һәм кире кайту, торак урынны наемга алу, яшәү, элемент чаралары хезмәтләренән файдалану һәм башкалар) гражданның тарафыннан үз акчалары исәбенән

башкарыла.

34. Максатчан уку тәмамланганнан соң муниципаль хезмәтне мәжбүри узу срогы максатчан уку турында шартнамә белән билгеләнә. Күрсәтелгән срок максатчан уку турындагы шартнамә нигезендә гражданга социаль ярдәм чаралары күрсәткән сроктан ким була алмый, әмма ул биш елдан да артмаска тиеш.

35. Максатчан уку турында шартнамә якларының бурычлары һәм жаваплылыгы максатчан уку турындагы шартнамәдә Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә.

36. Максатчан уку турында шартнамә граждан белән бер тапкыр төзелергә мөмкин.

37. Максатчан уку турында шартнамәдә каралган чыгымнарны финанс белән тәмин итү жирле бюджет акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

18. Муниципаль хезмәттә кадрлар резервы

18.1. Кадрлар резервын формалаштыруның һәм аның белән эшләнең төп принциплары:

- муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләү өчен кадрлар резервына кертүнең ирекле булуы;

- муниципаль хезмәткәрләрнең (гражданның) һөнәри сыйфатларын, аларның хезмәт эшчәнлегенә нәтижәләрен бәяләүнең объектив булуы;

- муниципаль хезмәттә муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри үсешен өчен шартлар тудыру;

- кадрлар резервына керткәндә һәм аларны һөнәри гамәлгә ашырганда муниципаль хезмәткәрләрнең һәм башка гражданның хокуклары тигезлеген үтәү;

Муниципаль хезмәтнең һәр вазыйфасына кадрлар резервына берничә кандидатура кертелергә мөмкин.

18.2. Кадрлар резервына Россия Федерациясе гражданны, муниципаль хезмәт вазыйфаларына кертелмәгән һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлеген техник тәмин итүне гамәлгә ашыручы вазыйфаларны биләүче затлар, шулай ук муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затлар кертелергә мөмкин.

18.3. Муниципаль хезмәткәрне (гражданны) кадрлар резервына кертү түбәндәгеләрне биләү өчен үткәрелә:

- 1) муниципаль хезмәт узучы муниципаль органда муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай үсешен тәртибендә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасы;

- 2) муниципаль хезмәтнең башка жирле үзидарә органында муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай үсешен тәртибендә вакантлы вазыйфасы;

- 3) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасы - муниципаль хезмәткә беренче тапкыр керә торган граждан өчен.

18.4. Кадрлар резервына кертү, аттестация комиссиясе киңәшен исәпкә алып, муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижәләре буенча башкарылырга мөмкин.

18.5. Кадрлар резервы муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләү өчен жирлекнең башкарма комитетында формалаштырыла, ул Жирлек башлыгы тарафыннан раслана.

18.6. Муниципаль хезмәткәрне (гражданны) кадрлар резервына кертү жирлек

башкарма комитеты житэкчесе күрсөтмөсө белән рәсмиләштерелә.

18.7. Кадрлар резервы исемлеге муниципаль хезмәт вазыйфалары төркемнәре буенча төзелә. (Нигезләмәгә 1 нче кушымта).

18.8. Кадрлар резервына кертелгән муниципаль хезмәткәргә (гражданга) билгеләнгән формадагы белешмә-объективка рәсмиләштерелә.

18.9. Муниципаль хезмәтнең конкрет вазыйфасын биләү өчен кадрлар резервына кертелгән затларны муниципаль хезмәт вазыйфасына кабул итү (күчерү) әлеге вазыйфа буенча вакансия булган очракта, жирлекнең башкарма комитеты житэкчесе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

18.10. Муниципаль хезмәткәр (граждан) түбәндәге очракларда кадрлар резервы исемлекләреннән төшереп калдырыла:

- муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасына вазыйфаи үсеш тәртибендә билгеләнү;

- муниципаль хезмәттә булуның иң чик яшенә ирешү;

- муниципаль хезмәтнең муниципаль вазыйфасын кыскарту;

- гражданның муниципаль хезмәткә керүенә яисә муниципаль хезмәт узуына тоткарлык тудыручы хәлләр барлыкка килү һәм (яисә) ачыклану.

Кадрлар резервыннан чыгару турындагы карар Жирлек башкарма комитеты житэкчесе күрсөтмөсө белән рәсмиләштерелә.

18.11. Кадрлар резервы белән эшләүне оештыру өчен жаваплылыкны гамәлдәге законнар нигезендә Жирлек башкарма комитеты житэкчесе тота.

19. Муниципаль хезмәткәргә һөнәри әзерлек һәм өстәмә һөнәри белем алу

19.1. Муниципаль хезмәткәрләргә һөнәри яңадан әзерләү муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан һөнәри хезмәт эшчәнлегенә яңа төрән гамәлгә ашыру өчен кирәкле өстәмә белем һәм күнекмәләр алу булып тора.

Муниципаль хезмәткәрләргә һөнәри яңадан әзерләү муниципаль хезмәткәрләргә белемнәрен камилләштерү яисә һөнәри эшчәнлекнең яңа төрән үтәү, өстәмә квалификация алу максатында алар тарафыннан өстәмә белем алу максатларында гамәлгә ашырыла.

Муниципаль хезмәткәрләргә яңадан һөнәри әзерлек узу зарурлығы жирлекнең башкарма комитеты житэкчесе тарафыннан билгеләнә.

19.2. Муниципаль хезмәткәрләргә квалификациясе дәрәжәсенә карата таләпләргә артуына һәм һөнәри бурычларны хәл итүнең яңа ысулларын үзләштерү зарурлыгына бәйле рәвештә өстәмә һөнәри белем алуын алу һөнәри белем булган муниципаль хезмәткәрләргә белемнәрен яңарту һәм күнекмәләрен камилләштерү.

Өстәмә һөнәри белем алу муниципаль хезмәткәрләргә һөнәри эшчәнлегенә конкрет мәсьәләләрендә (тематик һәм проблемалы конференцияләр һәм семинарлар) актуаль үзгәрешләр үзләштерү, тиешле һөнәри хезмәт эшчәнлегә өлкәсендә билгеләнгән мәсьәләләр буенча муниципаль хезмәткәрләргә белемнәрен комплекслы яңарту максатларында гамәлгә ашырыла.

Өстәмә һөнәри белем алу Жирлек башкарма комитетының расланган карары белән квалификация күтәрү программалары нигезендә гамәлгә ашырыла.

19.3. Муниципаль хезмәткәрләргә һөнәри яңадан әзерләү һәм өстәмә һөнәри

белем алу махсулаштырылган уку йортларында гамэлгә ашырыла.

19.4. Муниципаль хезмәткәрләргә һөнәри яңадан эзерләүгә һәм өстәмә һөнәри белем алуға бәйле җирлек башкарма комитеты чыгымнары җирле бюджет акчалары исәбеннән башкарыла.

20. Хезмәт мәгълүматы белән эш итү тәртибе

20.1. Хезмәт мәгълүматына эшчәнлекнең эшчәнлегенә кагылышлы конкрет мәгълүмат, аны таратуға хезмәт кирәклегенә белән бәйле чикләүләр керә.

20.2. Хезмәт мәгълүматына кертелә алмыйлар:

муниципаль органнарның, оешмаларның, иҗтимагый берләшмәләргә хокукый статусын билгели торган закон актлары;

торак пунктларның, гражданның һәм тулаем халыкның имин яшәвен тәмин итү өчен кирәкле гадәттән тыш хәлләр, куркыныч табигать күренешләре һәм процесслары, экологик, гидрометеорологик, гидрогеологик, демографик, санитар-эпидемиологик һәм башка мәгълүмат;

Җирлек башкарма комитеты структурасы, аның функцияләре, эшчәнлек юнәлешләре һәм формалары, шулай ук аның адресы тасвирламасы;

гаризаларны, шулай ук гражданны һәм юридик затлар мөрәҗәгатьләрен карау һәм хәл итү тәртибе;

билгеләнгән тәртиптә каралган гражданның һәм юридик затларның гаризалары һәм мөрәҗәгатьләргә буенча карарлар;

бюджетның үтәлеше һәм башка дәүләт ресурсларынан файдалану, икътисадның торышы һәм халыкның ихтыяҗлары турында белешмәләр.

20.3. Хезмәт мәгълүматы тиешле вазыйфага зат санкциясеннән башка фаш ителергә тиеш түгел (тарату).

20.4. Хезмәт мәгълүматын фаш иткән, шулай ук мондый мәгълүматны үз эченә алган документлар белән эш итү тәртибен бозган өчен муниципаль хезмәткәр дисциплинага яисә законнарда каралган башка җаваплылыкка тартылырга мөмкин.

20.5. Башкарма комитет ябылган очракта Җирлек хезмәт мәгълүматыннан алга таба файдалану турында карарны ликвидация комиссиясе кабул итә.

20.6. Хезмәт мәгълүматы булган документларны, эшләргә юкка чыгару яки бу мәгълүматны фаш итү фактлары турында Җирлек башкарма комитеты җитәкчесе хәбәр итә һәм юкка чыгу яки фаш итү шартларын тикшерү өчен комиссия билгеләнә. Тикшерү нәтиҗәләре комиссияне билгеләгән җитәкчегә хәбәр ителә.

21. Муниципаль хезмәткәргә җаваплылыгы

21.1. Дисциплинага гамәл кылган өчен - муниципаль хезмәткәргә аның өстенә йөкләнгән хезмәт бурычларын үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән өчен - Җирлек башкарма комитеты җитәкчесе түбәндәге дисциплинага түләтүләр кулланырга хокуклы:

1) кисәтү;

2) шелтә;

3) муниципаль хезмәттән тиешле нигезләрдә эштән азат итү.

21.2. Дисциплинага гаеп эшләгән муниципаль хезмәткәр вакытлыча (ләкин бер

айдан да артык түгел), аның дисциплинар жаваплылыгы турындагы мәсьәләне хәл итүгә кадәр, хезмәт бурычларын үтәүдән акчалата түләүне саклап калу белән читләштерелергә мөмкин. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфай бурычларын үтәүдән читләштерү бу очракта муниципаль хокукый акт белән башкарыла.

21.3. Муниципаль хезмәткәрләргә эш бирүче (эш бирүче) вәкиленә, прокуратура органнарына яисә башка дәүләт органнарына мөрәжәгать итүнең барлык очраклары турында хәбәр итү вазыйфай (хезмәт) бурычын үтәмәү аны муниципаль хезмәттән азат итүгә яисә аны Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплылыкка тартуға китерерлек хокук бозу булып тора.

21.4 дисциплинар түләүләргә куллану һәм бетерү тәртибе, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган очраклардан тыш, хезмәт законнары белән билгеләнә.

21.5. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәткәргә үз керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турындагы һәм үз хатынын (ирен) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турындагы белешмәләргә тапшырмау муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәт вазыйфасыннан азат итүгә йә аны законнар нигезендә дисциплинар жаваплылыкның башка төрләренә жәлеп итүгә китергән хокук бозу булып тора.

21.6 Муниципаль хезмәткәрләргә «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон, «Коррупциягә каршы торында» 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән коррупциягә каршы торы максатларында билгеләнгән чикләүләргә һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләргә үтәмәгән һәм коррупциягә каршы торы максатларында билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен әлегә Нигезләмәнең 21 статьясында каралган жәзалар жайга салына.

21.6.1. Муниципаль хезмәткәр, әлегә Нигезләмәнең 7.7 һәм 7.8 пунктларында, 21, 23 статьяларында билгеләнгән хокук бозулар башкарылган очракларда ышанычны югалтуға бәйле рәвештә, муниципаль хезмәттән азат ителергә тиеш.

21.6.2. Әлегә Нигезләмәнең 7.7 һәм 7.8 пунктларында, 21, 23 статьяларында каралган түләүләр яллаучы (эш бирүче) вәкиле тарафыннан Татарстан Республикасының норматив хокукый актларында, һәм (яисә) муниципаль норматив хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә түбәндәгеләр нигезендә кулланыла:

а) коррупциячел һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хезмәте бүлекчәсе (алга таба - хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе) тарафыннан яисә «Коррупциягә каршы торында» Федераль законның 13.4 статьясы нигезендә Россия Федерациясе Президенты Администрациясенә вәкаләтле бүлекчәсе тарафыннан үткәрелгән тикшерү нәтижәләре турында доклад;

б) тикшерү нәтижәләре турындагы доклад комиссиягә юлланган очракта, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләргә үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликттын жайга салу комиссиясе тәкъдимнәре;

в) коррупциячел хокук бозуларны кылу турында хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсенә докладында, анда аны

башкаруның факттагы шартлары баян ителә һәм муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы аның ризалыгы белән һәм коррупциячел хокук бозуны кылу фактын тану шарты белән генә (ышанычны югалтуга бәйле рәвештә эштән азат итү рәвешендә түләтүләр кулланудан тыш);

г) муниципаль хезмәткәрнең аңлатмалары;

д) башка материаллар.

Әлеге Нигезләмәнең 7, 21, 23 статьяларында каралган түләтүләрне кулланганда, муниципаль хезмәткәрләрнең коррупцион хокук бозуның характеры, аның авырлыгы, ул башкарылган хәлләр, муниципаль хезмәткәрләрнең башка чикләүләрне һәм тыюларны үтәве, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләр һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәү, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфай бурычларын үтәве нәтижәләре исәпкә алына.

21.6.3. Ришвәтчел хокук бозу очрагында, түләтүне куллануга нигез буларак, муниципаль хезмәткәргә карата жәза куллану турындагы актта әлеге Нигезләмәнең 21.1 пунктының 1 яисә 2 пунктчалары күрсәтелә.

21.6.4. Муниципаль хезмәткәрләргә коррупциячел хокук бозуны кылу турында мәгълүмат кәргән көннән алып 7, 21, 23 пунктларында каралган түләтүләр муниципаль хезмәткәрнең вакытлыча хезмәткә яраксыз булу чорларын, аның отпускта булуы чорларын исәпләмәгәндә һәм коррупциячел хокук бозу кылган көннән алып өч елдан да соңга калмыйча кулланыла. Күрсәтелгән срокларга жинаять эше буенча житештерү вакыты кертелми.

21.6.5. Хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерү үткәрү өчен түбәндәгеләр язмача рәвештә тапшырылган житәрлек мәгълүмат нигез була:

1) хокук саклау органнары, башка дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары һәм аларның вазыйфай затлары тарафыннан;

2) сәяси партияләрнең региональ яисә жирле бүлекчәләре, шулай ук закон нигезендә сәяси партияләр булмаган региональ ижтимагый берләшмәләр тарафыннан теркәлгән;

3) тиешле муниципаль берәмлектә төзелгән ижтимагый совет;

4) массакүләм мәгълүмат чаралары белән.

Аноним хәбәрләр хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерү үткәрү өчен нигез була алмый.

21.6.6. Тикшерү үткәрелгәнче, хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе муниципаль хезмәткәрдән язма рәвештә аңлатма бирүне соратырга тиеш. Әгәр ике эш көне узганнан соң муниципаль хезмәткәр тарафыннан әлеге аңлатма күрсәтелмәгән булса, тиешле акт төзелә. Муниципаль хезмәткәрнең аңлатмасын тапшырмавы тикшерү үткәрү өчен киртә булып тормый.

21.6.7. Әлеге Нигезләмәнең 7,7 һәм 7,8 пунктларында каралган хокук бозу башкарылган очракта, тикшерү нәтижәләре турында доклад, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча комиссиягә хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тапшырыла, ул яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) дисциплинар түләтүне куллану буенча тәкъдимнәр әзерли.

Муниципаль хезмәткәрләргә тикшерү нәтижәләре турында доклад башка хокук бозган очракта, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тапшырыла.

21.6.8. Әлеге Нигезләмәнең 7, 21 һәм 23 статьяларында каралган түләтүләрне кулланганда, муниципаль хезмәткәрләрнең коррупциячел хокук бозуның характеры, аның авырлыгы, ул башкарылган хәлләр, муниципаль хезмәткәрләрнең башка чикләүләрне һәм тьюларны үтәве, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләр һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәве, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфаи бурычларын үтәве нәтижәләре исәпкә алына.

21.6.9. Әлеге Нигезләмәнең 7, 21 һәм 23 статьяларында каралган түләтүләр муниципаль хезмәткәрләргә коррупциячел хокук бозу ачыкланган көннән алып бер айдан да соңга калмыйча, муниципаль хезмәткәрнең вакытлыча хезмәткә яраксыз булу чорын, аның отпускта булуы чорын, нигезле сәбәпләр аркасында аның хезмәттә булмавы башка очраklarын, шулай ук хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерү уздыру һәм күрсәтелгән тикшерү материалларын муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча комиссия тарафыннан карау вакытын исәпкә алмаганда кулланыла. Бу чакта ришвәтчелек буенча хокук бозу кылынган көннән алып алты айдан да соңга калмыйча түләтү кулланылырга тиеш.

21.6.10. Ришвәтчелек белән бәйле хокук бозу кылган очракта, түләтүне куллануга нигез буларак, муниципаль хезмәткәргә карата жәза куллану турындагы актта «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 21.1 статьясындагы 1 яисә 2 өлеше күрсәтелә.

21.6.11. Нигезләре бозылган хокук бозу һәм норматив хокукый актларны күрсәтеп, муниципаль хезмәткәргә карата жәза куллану турындагы актың күчәрмәсе яисә муниципаль хезмәткәргә карата мондый жәзаны алудан баш тарту турында, мотивлар күрсәтеп, муниципаль хезмәткәргә тиешле акт басылып чыккан көннән алып өч эш көне эчендә расписка астында тапшырыла. Әгәр муниципаль хезмәткәр күрсәтелгән расписка бирүдән баш тартса, тиешле акт төзелә.

21.6.12. Түләтүгә федераль закон нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә шикаять бирелергә мөмкин.

21.6.13. Әгәр муниципаль хезмәткәр түләтелгән көннән алып бер ел эчендә әлеге Нигезләмәнең 21.1 пунктында каралган дисциплинар түләтүгә дучар ителмәгән булса, ул түләтелмәгән дип санала.

21.6.14. Эшкә алучының (эш бирүче) вәкиле муниципаль хезмәткәрдән пунктта каралган дисциплинар түләтүне төшерергә хокуклы.

21.5. Әлеге Нигезләмәнең 21 статьясы, муниципаль хезмәткәрнең язма гаризасы буенча яисә аның турыдан-туры житәкчесенең үтенечнамәсе буенча үз инициативасы белән, дисциплинар түләтү кулланылган көннән алып бер ел узганчыга кадәр.

22. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү

22.1. Муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи бурычларын уңышлы һәм

намуслы үтэгән, намуслы хезмәт иткән, аеруча мөһим биремнәрне үтэгән һәм катлаулылык өчен түбәндәге бүләкләү төрләре билгеләнә:

- 1) рәхмәт белдерү;
- 2) бер мәртәбә акчалата бүләкләү;
- 3) кыйммәтле бүләк белән бүләкләү;
- 4) жирле үзидарә органнары билгеләгән мактау грамотасы яисә бүләкләрнең башка төрләре белән бүләкләү;
- 5) законнар нигезендә дәүләт бүләкләре белән бүләкләү;
- 6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль берәмлек уставында һәм башка муниципаль хокукый актларда билгеләнгән бүләкләүнең бүтән төрләре.

22.2. Дәүләт бүләкләре белән бүләкләүдән тыш, бүләкләүләр куллану тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары, Жирлек Уставы нигезендә билгеләнә.

22.3 Бүләкләүләр муниципаль хезмәткәр хезмәте уза торган жирле үзидарә органының, муниципаль органның хокукый акты дип игълан ителә.

22.4. Юкка чыгарылмаган дисциплинар түләтүләре булган муниципаль хезмәткәрләр бүләкләнә алмый.

23. Керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында белешмәләр тапшыру

23.1. Күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дөгъва кылучы гражданнар яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) үзләренең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшырырга тиеш. Күрсәтелгән белешмәләр дәүләт граждан хезмәткәрләренең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән срокларда һәм форма буенча тапшырыла.

Хәрби хезмәткә чакырылучы гражданнар үзләренең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшырмыйлар.

23.1.1. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр үзенең чыгымнары, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнары турында белешмәләре дәүләт граждан хезмәткәрләре керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә һәм формада тапшырырга тиеш.

23.1.2. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнарын тикшереп торучу аларның керемнәренә «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы һәм «Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә башка затлар чыгымнарының туры килүен тикшереп торучу турында» 2012 елның 3 декабрәндәге

230-ФЗ номерлы Федераль законда, Россия Федерациясе Президентының норматив хокукый актларында, Татарстан Республикасы субъектларының законнары һәм башка норматив хокукый актларында каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

23.2. Муниципаль хезмәткәрләргә Нигезләмәнең әлеге бүлгегә нигезендә тапшырыла торган керемнәр, мөлкәт турында чыгымнар һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турындагы белешмәләр конфиденциаль характердагы белешмәләр булып тора, әгәр федераль законнар белән алар дәүләт серен һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләргә кертелмәгән булсалар.

23.3. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте турында һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре хакында белешмәләрне дини яисә башка ижтимагый берләшмәләр, бүтән оешмалар, шулай ук физик затлар фондларына иганәләренә (кертемнәренә) турыдан-туры яисә читләтеп рәвешендә жыю өчен куллану рөхсәт ителми.

23.4. Муниципаль хезмәткәрләренә керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрне фаш итүдә яисә әлеге белешмәләрне Россия Федерациясе законнарында каралмаган максатларда файдалануда гаепле затлар Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы булалар.

23.5. Муниципаль хезмәткәрләргә үз керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, мондый белешмәләрне мәжбүри тапшырган очракта, йә ялган булмаган белешмәләрне тапшырмау муниципаль хезмәткәрне, федераль законнарда билгеләнгән очраклардан тыш, эштән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

23.6. Күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан Россия Федерациясе норматив хокукый актлары нигезендә муниципаль хезмәткә кергәндә гражданнар тарафыннан бирелә торган белешмәләренә дөреслеген һәм тулылыгын, муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүне дөгъвалаучы гражданнар тарафыннан бирелә торган керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында белешмәләренә, әлеге вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан бирелә торган белешмәләренә дөреслеген һәм тулылыгын, муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан чикләүләренә һәм тьюларны, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә хәл итү турындагы таләпләренә үтәүне дөгъвалаганда, алар тарафыннан «Гамәлгә каршы гамәлләр турында» 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән бурычларны үтәүне, Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

23.7. Банк, салым яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләренә тапшыру турында запрослар, муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүне дөгъвалаучы гражданнарга, күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләргә, мондый гражданнарның хатынына (хатынына) һәм балигъ булмаган балаларына карата муниципаль органнар мәнфәгатьләрендә Татарстан Республикасының югары вазыйфаи затлары (Татарстан Республикасы

дәүләт хакимиятенәң югары башкарма органнары житәкчеләре) тарафыннан Россия Федерациясе норматив хокукый актлары белән билгеләнә торган тәртиптә оператив-эзләү чаралары уздыру турында хокук саклау органнарына запрослар жиберелә.

23.8 “Интернет” мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъва кылучы граждан, муниципаль хезмәткәр һәркем файдалана алырлык мәгълүматны, шулай ук аларны идентификацияләү мөмкинлеген бирә торган күрсәткечләре түбәндәге мәгълүмат урнаштырган сайтларның адреслары һәм (яисә) сайтларның битләре турында мәгълүматлар:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъва кылучы граждан,

- муниципаль хезмәткә кергәнче хезмәт итүгә керешкәнче алдагы өч ел алда;

2) муниципаль хезмәткәр - күрсәтелгән мәгълүматны тапшыру елыннан алдагы календарь ел өчен ел саен, муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай бурычларын үтәү кысаларында һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматны урнаштыру очракларыннан тыш.

2. 23.8 пунктының 1 пунктчасында күрсәтелгән белешмәләр муниципаль хезмәткә кергәндә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүне дәгъвалаучы гражданның, ә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан - хисап елыннан соң килүче елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча тапшырыла. 23.8 пунктының 1 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән форма буенча тапшырыла.

Татарстан Республикасы
Кайбыч муниципаль районы
Багай авыл җирлегендә муниципаль
хезмәт турында нигезләмәгә
1 нче кушымта

**Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Багай авыл
жирлегендә муниципаль хезмәт вазыйфасына кадрлар резервына
кертелгән хезмәткәрләр
ИСЕМЛЕГЕ**

№ т/б	Кайсы вазыйфага резервка кертелгән	Исем, фамилия- се, атасының исеме	туган елы	Милләте	Белеме (нәрсә тәмамлаган, белгечлеге буенча кем), галимлек дәрәжәсе	биләгән вазый- фасы	Бу вазыйфада кайчаннан бирле эшли
1	2	3	4	5	6	7	8